

DEMOKRATİK EĞİTİM VE SENDİKAL HAK SAVASIMINDA

öğretmenin birliği

SAYI: 1 (11) MAYIS 1980

M2.1

1 MAYIS ZİNCİRE VURULAMADI

1 Mayıs 1980 - Bursa

1 Mayıs 1980 - Mozambik

1 Mayıs 1980 - Babaeski

**HAYDI
1MAYIS
1981'E !**

başyazı

ÖĞRETMEN YİĞİNLARININ 1 MAYIS SINAVI

1980 1 Mayıs'ında dünya proletaryası yenilmez gücünü bir kere daha gösterdi. Sosyalist ülkeler emekçileri, kapitalist ülkeler işçi sınıfı, emekçi yığınları, ulusal kurtuluş uğrunda savaşan halklar, sosyalizme açılan genç ülkelerin proletaryası ve emekçileri dünya proletaryasının birlik, dayanışma ve savaşım gününü en yığinsal biçimde kutladılar. Dünyada yalnız üç yönetim Şili'de faşist Pinochet rejimi, Güney Afrika'da ırkçı rejim ve Türkiye'de Amerikancı, holdingci Demirel iktidarı, 1 Mayıs kutlamalarını yasakladı. Fakat bu yasaklamalar Şili, Güney Amerika ve Türkiye emekçilerinin 1 Mayıs 1980'i işçi sınıfının savaşkan geleneğine uygun olarak kutlamalarını engellemedi.

Türkiye işçi sınıfı bu 1 Mayıs'ta da, 30 Nisan genel grevi ve Mersin'de 50 binlik 1 Mayıs gösterisi ile yine 1 Mayıs bayrağını en yükseklerde dalgalandırdı. Tüm Türkiye işçi ve emekçi yatakları 1 Mayıs alanı oldu. Öğretmenler 30 Nisan şanlı genel grevine ve 1 Mayıs kutlamalarına hem resmi terörün doruk noktasına ulaştığı sıkıyönetim bölgelerinde, hem gerici-faşist valilerin sıkıyönetimsiz sıkıyönetim uyguladığı illerde eylemli ve yığinsal olarak katıldılar.

1 Mayıs'a konan yasaklamaları, protesto için işçi sınıfının güçlü elleriyle üretimi durduğu 30 Nisan günü, Türkiye'de bütün okullar 1 Mayıs forumuna dönüştürüldü. İşçi sınıfının savaş yolunda yürüyen öğretmenlerin önderliğinde okullarda protesto toplantıları düzenlendi, Demirel iktidarının işçi ve 1 Mayıs düşmanı yüzü teşhir edildi. Birlik dayanışma, 1 Mayıs öncesi sıkıyönetim bölgelerinde tüm okullarda yığinsal olarak dağıtıldığı bildiride ilerici öğretmenlere sesleniyor: «Susmak, zorbalığa teslim olmak demektir. Okulları okullara bağlayalım. Sesimizi, fabrikaların, tarlaların, alanların sesine katalım. Demokratik öğretmen hareketinin

76, 77, 78, 79, 1 Mayıs'larındaki örgütlü gücünü ayağa kaldıralım» diyordu. Bu çağrı İstanbul'un, Ankara'nın, Diyarbakır'ın tüm okullarında yankılandı. Onbinlerce öğretmen süngülerin, tankların, terörün ateşi altında Türkiye proletaryasının 1 Mayıs saflarına koştu. Sınıflarda, korsan gösterilerde, yığinsal 1 Mayıs kutlamalarında ekonomik, demokratik, mesleki istemlerini haykırdılar. Ülkemizde gerici faşist güçler, işbirlikçi çevreler, burjuvazinin borazanı durumundaki TRT, bu gerçekleri halkımızdan gizlemeye çalışıyor.

77 1 Mayıs'ında katledilen öğretmen Bayram Çıtak'ın eşi Server Çıtak'ın Ankara'da yükselen «kavgayı kocamın bıraktığı yerden sürdüreceğim» diyen yiğit sesini kısmak mümkün müdür? 1 Mayıs günü İstanbul'da Fatih, Ahmet Rasim ortaokulunda ve Şişli, 20 Temmuz ilkokulunda dalgalanan Talip Öztürk'ün ve Alptekin Kordağ'ın üzerinde «yaşasın 1 Mayıs» belgisi tutuşan pankartını söndürmek mümkün müdür? Bütün baskılara, yasaklara ve teröre karşı 1 Mayıs'ta alanlara çıkan yüzbinlerin sesini kısmak mümkün müdür?

1 Mayıs'ta egemen burjuvazinin terör ve yasaklamalarına karşı, elde edilen başarı tüm ilerici yurtsever güçlerin ortak başarısıdır. 1 Mayıs'ta işçi sınıfının ve tarihin önünde verdikleri sınavdan alınlarının aklıyla çıkan öğretmen yığınları bu başarıdaki katkıları için haklı bir gurur duymaktadırlar.

Demokratik örgütler, burjuvazi kapısına kilit vurdu diye kapatılamaz, susturulamaz. Çünkü onlar canlı bir organizma, toplumsal bir olgudur. TÖB—DER için de böyledir bu. Nevar ki, TÖB—DER'in sınıf pusulasından yoksun, öğretmen yığınlarından kopuk, serüvenci merkez yöneticileri 1 Mayıs sınavında da sınıfta kaldılar. Birlik Dayanışmacı, Demokratik Merkezîyetçi, Devrimci Demokrat, Demokrasi İçin Birlik'ten öğretmen kadroları 1 Mayıs kavgasında öğretmen yığınlarıyla birlikte, öğretmen yığınlarının önünde yürüdüler. TÖB—DER Genel Merkezindeki macezacıların ise, 1 Mayıs'la ilgili ne demeleri, ne bildirileri, ne örgütlenmeleri, ne çalışmaları vardı. Öğretmenler sınıf savaşımının çetin dönemeçlerinde kendilerini yalnız bırakanları unutmuyacaktır.

Şimdi görev, 1 Mayıs tutuklularıyla, DİSK ve İGD yöneticileriyle, tekellere karşı greve çıkan işçilerle dayanışmayı yükseltmektir.

ULUSAL BAĞIMSIZLIK ve NATO

4 Nisan 1980 Günü Saldırgan NATO'nun 31. kuruluş yıldönümü kutlandı. Geçmişte olduğu gibi bu saldırgan askeri blokun dünya barışının, özgürlüğün ve güvenliğin koruyucusu olduğu yinelenildi.

Kuruluş yıldönümü nedeniyle TRT'de sunulan programda da NATO'nun; Sovyetler Birliği'nin saldırılarına karşı üyelerinin güvenliğini sağlamak gibi bir ihtiyaçtan doğduğuna değinilerek; 11. Dünya Savaşı sonunda Batı ülkelerinin orduları terhis edilmişken Sovyetler Birliği'nin 4 milyon askere sahibolduğu, Avrupa'da sınırlarını genişletme eğiliminde olduğu, Batının ve özgür ulusların aleyhine olan bu duruma karşı NATO'nun kurulduğu belirtildi.

Dışişleri Bakanı Hayrettin Erkmen de yaptığı açıklamada özetle: «11. Dünya savaşı sırasındaki Sovyet tehditleri, Türkiye'den toprak istekleri NATO'ya girmemize neden oldu. Bağımsızlığımızı korumak için en uygun pakt olan NATO'ya üye olduk. NATO'nun hükümleri arasında askeri ve ekonomik yardımlaşma vardır. Türkiye Cumhuriyeti Atatürk'ün Yurtta Sulh Cihanda sulh sözüne uygun barışa dayalı bir politika ve barış içinde ekonomiyi yükseltme, bağımsızlığı koruma anlayışı ile NATO üyeliğini sürdürmüştür. NATO sadece kendi bölgemizde değil dünyada da barışın korunmasında caydırıcı rol oynamıştır.» dedi.

NATO GERÇEĞİ

Dışişleri Bakanı bağımlılık politikasını yaldızlı sözlerle sürdürmeye devam ededursun; biz NATO gerçeğinin ne olduğunu görelim. ABD eski dışişleri bakanlarından John Fos-

ter DULLES'in şu sözleri NATO gerçeğini gayet iyi vurguluyor: «NATO AMERİKA'NIN DIŞ POLİTİKASINDA DÜNYA JANDARMALIĞI ROLÜNÜ YÜKLENMİŞTİR.» Gerçekten de NATO 31 yıldan beri her girişimiyle bu sözleri doğrulamıştır.

Emperyalizm NATO'yu 11. Dünya savaşının sonunda orta ve doğu Avrupada halkların Sosyalizme yönelmeleri, Anti-Emperyalist ulusal bağımsızlık ve kurtuluş hareketlerinin filizlenmesi karşısında kurmuştur. Tarihte barış zamanında kurulmuş ilk askeri ittifak örgütüdür. Soğuk savaş döneminin bir ürünüdür. Sovyetler Birliği'ni ve Dünya Sosyalist Sistemini üsler ve paktlar politikasıyla çembere alma niyetlerinden doğmuştur.

SOGUK SAVAŞ VE SİLAHLANMA

Avrupa burjuvazisinin savaşın ertesinde sermayeye olan ihtiyacı onu ABD Emperyalizmi ile işbirliğine zorladı.

Bu işbirli-

ği Truman Doktrini ve Marshall planı çerçevesinde Avru-

pa halklarının zararına olarak gerçekleşti. 4 Nisan 1949 da NATO'nun kurulmasıyla uluslararası durum gerginleşti. Soğuk savaş dönemi başladı.

NATO kuruluşundan günümüze kadar her yönüyle dünya barışını tehdit eden, halkların ulusal bağımsızlık ve sosyal adalet savaşlarını bastırmaya yönelik, sürekli gerginlik yaratarak silahlanma yarışını körükleyen saldırgan bir örgüt olarak görünmüştür. Bu örgüte üye olmak ise ülkelere hiçbir yarar getirmemiştir. Kuruluşundan bu yana üye ülkelerin askeri harcamaları 2.450 milyar doları bulmuştur. Yıllık askeri harcamalar ise bu süre içinde on kat artmıştır. 1949 da 18.7 Milyar dolar olan askeri harcamalar 1978 de 190 milyar dolara çıkmıştır. «Doğudaki tehlike» olarak nitelenen Sovyetler Birliğinde ise savunma bütçesi genel bütçenin % 7'si ile sınırlı kalmaktadır.

NATONUN SALDIRGAN YÜZÜ

1949'dan bu yana NATO üyelerinin direkt ya da dolaylı

ANTI - DEMOKRATİK UYGULAMALAR VE FAŞİZM TEHLİKESİ

Dışarda sürdürülen bağımlılık halkın geniş kesimlerinin artan tepkiyle karşılaşılıyor. Bu tepkiyi etkisiz hale getirmek için sıkıyönetimcilik ve zorbalık yöntemlerine başvuruluyor. Artan faşist terör bahane edilerek ilan edilen sıkıyönetimin sivri ucu emekçi halkımıza ve onun demokratik sendikal örgütlerine, ilerici basın ve kuruluşlara yöneltilmiştir. Sendika ve dernekler basılmakta, yöneticiler tutuklanmakta ve işkencelerden geçirilmektedir.

NATO'YU PROTESTO EYLEMLERİ

Son yıllarda tarihin en derin toplumsal bunalımını yaşayan ülkemizde işçi sınıfı öncülüğünde yürütülen ulusal ve toplumsal kurtuluş savaşını yeni boyutlar aldı. İşçi sınıfımız ve onun öncü politik örgütü, Emperyalizme ve yerli işbirlikçilerine karşı ardıcıl bir savaşım veriyor. Saldırgan NATO'dan çıkılmasını, ikili kölelik anlaşmalarının yırtılmasını, ABD ve NATO üslerinin topraklarımızdan sökülüp atılmasını bağımsız bir dış politika izlenmesini istiyor. Tüm demokrat, ilerici, sosyalist, komünist herkesi bu amaçla savaşmak için cephe ve eylem birliğine, yığın savaşlarını yükseleğe çağırıyor.

4 Nisan'ı içine alan hafta içinde yurdun birçok yerinde yığınsal protesto eylemleri düzenlendi. Kurtuluş savaşından beri ulusal bağımsızlığın yılmaz savunucuları olan öğretmenler de bu eylemlere değişik biçimlerde katıldılar. Okullarda ek ünite olarak «kutlanılması» istenilen NATO'yu yargılama gününe dönüştü.

Demokratik öğretmen hareketi NATO'YA HAYIR» dedi.

silahlı provokasyon ile başka ülkelere saldırıda bulunmuşlardır. 1970'lerden sonra girilen askeri hareketlerin sayısı ise 22'dir.

Günümüzde de ABD'nin dayatmasıyla Avrupa'ya yeni Nükleer füzeler yerleştirme kararı alınmıştır. Salt II'nin senatoda onaylanması engellenmiştir. İran ve Afgan devrimleri bahane edilerek, Ortadoğuda METO, Güneydoğuda SATO gibi yeni paktlar oluşturulmaya çalışılıyor. Yüzbinlik yıldırım orduları kuruluyor. Tüm bu girişimler açık bir biçimde Detant'ı engellemeye ve soğuk savaş dönemini geri getirmeye yöneliktir.

TÜRKİYE'NİN NATO ÜYELİĞİ VE YITİRİLEN ULUSAL BAĞIMSIZLIK?

Türkiye NATO'ya Kore'de kırdırılan binlerce Mehmetçiğin kanının bedeli olarak kabul edildi. NATO'ya üye olmakla ulusal bağımsızlık büyük yara aldı.

1952'den başlayarak, emperyalizm için askeri bir köprübaşı ve sadık bir müttefik haline getirildi. Uluslararası konferanslarda ve B.M. toplantılarında Asya, Afrika ve Latin Amerika halklarına karşı sömürgeci ülkelerin yanında yer aldı.

Akdeniz'deki NATO üslerin-

den 61 tanesi Türkiye toprakları üzerindedir. Bunların sayısı ABD üsleri ile birlikte 101'i bulmaktadır. Bunlar hem halkımız üzerinde hem de komşu ülkeler halkları üzerinde büyük yaşamsal tehlike oluşturmaktadır. 1958 de Lübnan gerici rejimini desteklemek üzere müdahale eden ABD uçakları İncirlik üssünden ikmal yapmışlardır. Sovyetler Birliği üzerinde düşürülen U-2 casus uçağının pilotunun itirafları hatırlardadır. Yine 1964 Kıbrıs olayları sırasında Johnson'un İnönü'ye mektubu, emperyalizme bağımlılığın ne boyutlara vardığının acı bir göstergesi olmuştur.

ÜLKE EKONOMİSİNE VURULAN DARBE

Türkiye Avrupa'da en fazla ordu besleyen NATO ülkesidir. NATO ve ABD ile yapılan ikili anlaşmalar sanayileşme girişimlerimizi olumsuz yönde etkilemiştir. Nüfusumuzun % 1.15'i silah altındadır. 1980 bütçesindeki savunma payı 113 milyar liradır. Sağlık ve sosyal yardım, Bayındırlık, Gıda Tarım ve Hayvancılık, Ulaştırma, Sanayi ve Teknoloji Gençlik ve Spor, Kültür, İmar ve İskân, Gümrük ve Tekel, Orman Bakanlıklarının bütçeleri toplam ise 111 milyar liradır.

DEMİREL İKTİDARININ KIYIM, SÜRGÜN POLİTİKASI

DEMİREL İKTİDARININ KIYIM VE SÜRGÜN POLİTİKASI YENİLGİYE UĞRATILACAKTIR

Demirel iktidarı 24 Aralık demokratik yığinsal protestosunu, bahane ederek, eğitim kurumlarındaki ilerici güçleri temizlemek, buralara işbirlikçi burjuvazinin sözünden çıkmayacak faşist uşakları yerleştirmek istiyor. Faşist terörle olmadı kıyım ve Erzurum Yozgat, Elazığ gibi faşistlerin yuvalandıkları illere yapılan sürgünlerle, demokrasi savaşımı veren öğretmenler yıldırılmak isteniyor. Öte yandan, demokratik öğretmen hareketinin özverili çabaları sonucu faşist yuvaları olmaktan çıkarılmış kimi okullar, yeniden faşist saldırganlarla doldurulmak isteniyor.

Ne var ki, Amerikancı, Demirel iktidarı açığa aldığı öğretmenleri nasıl görevlerinin başına döndürmek zorunda kalmışsa, sürgün, kıyım ve faşistleştirme amacından da vazgeçmek zorunda bırakılacaktır. Çünkü, hiçbir baskı aracı yığinsal direnişin üstesinden gelemez. Burjuvazi, demokratik öğretmen hareketinin ve demokrasi güçlerinin sürgün, kıyım politikası karşısında sessiz duracağını sanıyorsa aldanıyor. Bunu ülkenin dört bir yanında halkın dayanışmasının sahip çıktığı öğretmenlerle, kale gibi savunulan okullar gösteriyor.

TONYA HALKI ÖĞRETMENLERİNE SAHİP ÇIKIYOR

Trabzon - Tonya Lisesi'nde Salih Özkan, Ziya Öztürk ve Adnan Karakurt adlı ilerici öğretmenlerin sürgün edilmesi üzerine, yöre halkı 5 bin imzalı bir dilekçe hazırlayıp, köy muhtarları ve CHP ilçe başkanını eliyle valiliğe verdiler. Valilik halkın istemine ilgisiz kalınca okulların açıldığı üç mart günü köylerden gelen erkek, kadın yüzlerce kişiden oluşan veli topluluğu okulu iş-

gal etti.

Tonya içinde «sürülen öğretmenlerimizi istiyoruz», «Öğretmen kıyımına son» belgeleriyle yürüyüşe geçen veliler ve halk topluluğu, istekleri sağlanuncaya kadar çocuklarını okullara göndermemeye karar verdiler. 3 marttan beri açılmayan Tonya Lisesi yığinsal direnişin ergeç amacına ulaşacağını gösteriyor.

BEŞİKDÜZÜ'NDE FAŞİST PROVAKASYON

8 Mart mitinginden sonra Beşikdüzü'nde ilerici öğretmenler üzerindeki, faşist baskılar ve yığinsal soruşturmalar iyice yoğunlaştı. İçlerinde TÖB-DER üyesi olmayanların da bulunduğu 50'ye yakın ilerici demokrat öğretmen başkanlık soruşturmasına uğradı. Öğretmenlere yöneltilen suçlar, «Demirel ülkeyi yönetemez demek, Komünist enternasyonal marşı söylemek ve milliyetçi öğrencilere göz aç-

tırmamak». Daha soruşturma bile yapılmadan dört öğretmenin sürgünü çıktı. Bütün bunlardan sonra öğretmen lisesine 30 faşist öğretmen atandı. Herseye karşın öğretmen lisesinde egemenliklerini kuramayan faşistler, sonunda okulu bombalayarak kapatılması yolunu seçtiler. MHP etiketli faşistler Beşikdüzü halkının gelişen demokrasi kavgasını boğmayı amaçlıyorlar, ama başaramıyacaklar.

BALIKESİR'DE SÜRGÜNLER

24 Aralık eylemine katılanlarda olmak üzere, «Bakanlık mucibi» gerekçeleriyle Balıkesir'de 75 öğretmenin çeşitli il ve ilçeeler sürgünü çıktı. Sürgüne uğrayan öğretmenlerin oasını, içlerinde Balıkesir TÖB-DER Şube başkanı Hıfzı Aksoy'un da bulunduğu 28 kişilik liste ile Necati Eğitim Enstitüsü öğretmenleri çekiyor. Çoktandır faşist saldırılardan uzak kalan Eğitim

Enstitüsü böylece yeniden, faşistlerin üssü yapılmak isteniyor. Öte yandan Soğanbükü ve Susuz Yayla köyleri halkı, sürülen öğretmenleri geri verilinceye kadar çocuklarını okula göndermeyeceklerini valiliğe verdikleri dilekçeyle belirttiler. Soğanbükü Köyü ilk okulunun 180 öğrencisi ellerinde «öğretmenlerimizi istiyoruz» pankartı ile yürüyüş yaptılar.

UZUNKÖPRÜ'DE SÜRÜLEN ÖĞRETMENLERLE DAYANIŞMA

Uzunköprü öğretmenleri 5 Nisanda öğretmenler derneğinde ilçe Lisesinden sürülen öğretmenler; Murat Biricik, Orhan Kalyoncu, A. Mehmet Büyüksaatçi için dayanışma toplantısı düzenlediler.

Toplantının açış konuşmasını yapan dernek başkanı Ali Ergen; «Öğretmen hareketinin ulusal kurtuluş savaşının öncesinden beri burjuvazinin saldırılarına uğradığını, fakat öğretmenlerin yılmadıklarını, korkmadıklarını, örgütlülük düzeylerini arttırdıklarını vurguladı. Emekli öğretmen Süleyman Uysal kendisinin de daha evvel sürüldüğünü, ve T.Ö.D.M.F. zamanında, TÖS ve TÖB-DER zamanındaki anlamlarını anlatarak «...bizler hiçbir zaman egemen çevrelerin isteklerine boyun eğmedik daima işçi sınıfımızın ve hal-

kımızın yanında olduk... Öğretmenin yolu işçi sınıfının yoludur» dedi.

TÖB-DER Başkanı Reşat Balaban, Tariş olaylarına değindikten sonra Maden - İş, Tekstil grevleri, kapatılan dernekler, Politika gazetesi ve TÖB-DER'in önemini belirtti.

Sürülen öğretmenler; yeni atandıkları yerlerde de üzerle-

rine düşen görevleri yapacaklarını belirterek; «savaşımızın devam edecek, bu sürgün demokratik öğretmen hareketinde bize verilen bir ödüldür, demokratik öğretmen hareketi durdurulmaz» dediler.

Toplantı sürülen öğretmenlere TÖB-DER ve öğretmenler derneği yönetim kurullarınca verilen hediyelerle sona erdi.

VAN İLERİCİ ÖĞRETMENLERİ DİZE GELMEYECEKTİR

Demirel iktidarıyla birlikte Van ilinde başlayan kıyımlar büyük boyutlara ulaştı. Sağlık kolejinin ilerici müdürü Cumali Gündüz, önce Yozgat'a sürüldü, ardından Konya Sağlık Müdürlüğü emrine verildi. Okulda çalışan tüm öğretmenler ise ayrı ayrı illere sürüldüler. Kolejini ilerici memurları görevlerinden ayrıldı, öğ-

rencilerden topyekün Konya'ya nakledildiler. Van ilindeki ilerici ilköğretim müfettişleri açığa alınarak, soruşturmaları bile yapılmadan Ağrı ve Siirt illerine sürüldüler.

Ayrıca Kazım Karabekir Ortaokulu öğretmenlerinden Atilla Sağlam ve Selahattin Hasdemir Erciş'e sürüldü, Atatürk Lisesi'nden dokuz öğretmen

de sudan bahanelerle açığa alındı

Van'da ilerici öğretmenler sindirilmek, dağıtılmak isteniyor. Ne var ki, ilerici öğretmenler bu oyunu bozacaktır. «Yolumuz işçi sınıfının yoludur.» diyen öğretmenler, üçlü çağrıyla Van'da da yaşama geçirmek ve faşist tertipleri bozguna uğratmak için elbirliğiyle çalışıyorlar.

ÇOCUK YILINDA BİR ÇOCUGUN İSTEKLERİ

79'da öyle çok şey verdiniz ki bana, Kumbara, dergi, sinema, Koskoca bir yıl verdiniz. Ama alın, hepsi sizin olsun bunların Bana yalnız iki şey verin:

Bir dilim ekmek ve sürülen babamı...

Jale CETİN

(Sürülen bir öğretmenin kızı)

EVLATLARIMIZA SAHİP ÇIKALIM

Anneler gününde, İlerici Kadınların öncülüğünde kalabalık bir analar topluluğu İstanbul Valisiyle görüşmek istediler. Politik nedenlerle öldürülmüş ya da tutuklanmış gençlerin analarından oluşan kalabalıkla vali görüşmekten kaçındı. Ve anaları polisle dışarı attırdı.

Aşağıda anaların kamuoyuna yaptıkları çağırışı yayınıyoruz:

"Anneler Günü yaklaşıyor. Radyoda, TV'de, gazetelerde annelere verilecek hediyelerin reklamları çoktan boy gösterdi. Anneler Gününde yine gün boyu özel programlar yapılacak, gazeteler özel sayfa çıkaracak, analığın öneminden bahsedilecek. Belki geçen yıllarda olduğu gibi başarılı (!) bir işadınının annesi yılın annesi seçilecek. Ama çilekeş milyonlarca anadan söz bile edilmeyecek.

Anneler Gününde faşist teröre kurban vermiş, yüreği evlat acısıyla yanmış anaları kim hatırlayacak? Oğulları, kızları insanlık dışı işkencelerden geçirilen, tutuklevlerinin kapısında evladını görebilmek için günlerce bekleyen anaların acısını hangi hediye dindirecek? Kocası öldürülmüş, bebesi babasız bırakılmış gencecik anaların gözyaşları ne zaman denecek?

Bizler evladını, eşini yitirmiş analarız. Oğullarımız, kızlarımız tutuklevlerinde işkence altında. Bize verilen hediye evlat acısı oldu. Faşizmin analara düşman olduğunu çok iyi öğrendik. Bizim gibi onbinlerce ananın, akşam evladım eve sağ dönecek mi, ya da acaba bugün tutuklandı mı diye kaygıyla bekleyen milyonlarca ananın isteğini dile getiriyoruz. Anneler Gününde analara verilecek en güzel hediye evlat acısının son bulmasıdır. Bunun için başka analara sesleniyoruz: Bu gidişe dur demek analık onurumuzdur. Babalar size sesleniyoruz: Evlatlarımıza birlikte sahip çıkalım! Tüm iyiniyetli namuslu insanlar size sesleniyoruz: İsteğimiz evlat acısının son bulmasıdır. Evlatlarımızın katilleri bulunmalı, katil yuvası faşist örgütler, MHP - ÜGD kapatılmalıdır. Karakollardaki, tutuklevlerindeki insanlık dışı işkencelere son verilmelidir. İlerici milletvekilleri, senatörler, ilerici devlet adamları, avukatlar, savcılar, demokratik kuruluşlar anaların bu isteği doğrultusunda harekete geçin.

Gazeteci arkadaşlar! Görevinizi yerine getirin. Cinayetlerin gerçek yüzünü insanlık dışı işkenceleri halka açıklamaktan korkmayın. İstemlerinize gazetenizde yer verin. Anneler Gününde bize verilecek en iyi hediye bu olacaktır."

16.4.1980 günü Aydın - Efeler Lisesi öğretmeni Ahmet Alpdoğan evine baskın yapan faşistlerce çocuklarının gözünde katledildi.

Sosyalizm ülküsüne inanmış Ahmet Alpdoğan'ın devrimci anısı önünde saygıyla eğiliyoruz.

**1 mayıs tutuklularına
özgürlük!**

işkencelere son

ÇERKEŞ'te demokrasi güçlerinin utkusu

MHP ve MSP destekli iktidarın işbaşına gelmesiyle birlikte, Çankırı ilindeki demokrasi hareketinin önemli bir yeri olan Çerkeş'te eğitim kurumlarının faşistleştirilmesi girişimleri de hızlandı

Çankırı Milli Eğitim Müdürü, ülkücü Hamza Anaç önce Çerkeş'te 8 öğretmenin sürgününü çıkardı. Daha sonra öğretmenlerle yaptığı toplantıda «bu tayinlerle yetinilmeyeceğini, lisenin tamamen dağıtılacağını» söyledi.

Ne var ki, Çerkeş demokrasi güçleri, öğretmeni, öğrencisi ve velisiyle faşist girişimlerin karşısına dikildi. 500 imzalı bir dilekçe ile cumhurbaşkanına, CHP Genel başkanına ve 70 telgrafla Çankırı Valisine durumu protesto ettiklerini, ilerici öğretmenlerin ezilmesine izin verilmeyeceğini bildirdiler. Kapalı salon toplantıları yaparak demokratik

Süleyman Genç

kamu oyunu harekete geçirdiler.

Bu etkin kampanya sonucu, sürülen müdürün yerine gönderilen 2 yıllık öğretmen Lise müdürü, Çerkeş'te kiralayacak ev bulamadı. Öte yandan okul kadrosundan TÖB-DER'li olsun yada olmasın, hiçbir öğretmen müdür yardımcılığı görevini kabul etmedi. Sonuçta yine Milli Eğitim Müdürü devreye girerek, özellikle yeni göreve başlamış, TÖB-DER üyesi olmayan öğretmenlere

ve stajyer öğretmenlere müdür yardımcılığı görevini kabul ettirdi. Bu deneyimsiz kadro, okulu öğretime açamadı, ders programı bile yapmadan topluca görevlerinden istifa ettiler. Okulun halâ açılmadığını ve buna neden olan faşistlerin tertiplerini gören öğrenci velileri yığınsal protestolara geçtiler, kaymakam ve valiye çıktılar.

Bu arada 16 Mart günü Çerkeş'teki sürgün ve kısımlara karşı demokrasi ve dayanışma

toplantısı düzenlendi. Toplantıya öğretmenler, işçiler, gençler, köylüler ve esnaf yığınsal bir şekilde katıldı. CHP saygınları Süleyman Genç ve Nuri Çelik Yazıcıoğlu, Çerkeş TÖB-DER Şube Başkanı Hasan Çelen, Ankara'dan dayanışma için gelmiş İLK-SAN Genel Başkanı Hulusi Gökçe, TÖYKO Genel Başkanı Avni Aytan ve Rüstü Apaydın birer konuşma yaptılar. Toplantıda tüm konuşmacılar, faşist tehlkeye karşı eylem ve cephe birliğinin önemini vurguladılar.

Çerkeş Halkının ve yöredeki demokrasi güçlerinin etkin savaşı sonucunda, Vali ve kaymakam, milli Eğitim müdürünü devreden çıkarmak zorunda kaldılar. Lise'nin TÖB-DER üyesi öğretmenlerinden kendi aralarında bir yönetim oluşturmalarını istediler. Yeni yöneticiler, eski müdürün ve diğer sürgün edilmiş öğretmenlerin görevlerinin başına döndürülmeleri koşuluyla görevi kabul ettiler.

Çerkeş demokrasi güçlerinin savaşı sonucunda, faşist hareket istediğini elde edemedi ve teslimiyeti kabul etti

ÖĞRETMENLER GÖREVLERİNE NİÇİN GERİ DÖNDÜRÜLDÜLER?

24 Aralık demokratik yığınsal protestosuna katılan öğretmenlere «alçaklar» diyen, öğretmen düşmanı bakan ve burjuvazi geri adım attı. Kahramanmaraş'tan bu yana süregelen kanlı faşist katliamları bir günlük iş bırakma eylemiyle protesto eden, Türkiye emekçi halkının binlerce yiğit öğretmeni, görevlerinin başına bileklerinin hakkıyla gelmişlerdir. Onca, işsiz bırakma, açlığa mahkum etme ve sürgün tehditlerine karşın, burjuvaziye geri adım attıran şey, kuşkusuz 24 Aralık eyleminin yığınsallığı, öğretmen - öğrenci - veli dayanışmasının somut biçimlere bürünmesi ve kapitalist bunalımların burgacında kıvranan burjuva düzeninde, eğitim hayatının felce uğraması, bütün bunların üstesinden burjuvazinin gelememesidir.

Onca istemesine karşın burjuvazi, öğretmenler arasındaki ve öğretmenlerle de-

demokrasi güçleri arasındaki dayanışmayı boğamadı. Öte yandan direniş nerede «sol» serüvenci etkilerden uzak ve yığınsal karakterli olmuştursa, orada daha erken utkuya ulaşmıştır. Örneğin İstanbul'da açığa alınmış öğretmenlerin çoğunluğunu oluşturan ilkökul öğretmenleri 3 Mart'ta bomboş kalmış okullar nedeniyle görevlerine döndürülürken, orta öğretimdekiler Mart-sonuna dek görevlerine döndürülmedi. Oysa Adana'da bunun tersi oldu. Adana'da açığa alınan öğretmenler içinde azınlıkta olan ilkökul öğretmenleri, ortaöğretimdekilerden günlerce sonra görevlerine döndürüldüler

İşte utkunun sırrı buradadır. Her zaman ve her yerde, gerici - faşist saldırılara, sürgünlere, işsiz bırakma operasyonlarına karşı yığınlarla birlikte yığınsal direniş. Hayat başka bir çözüm yolunu tanımıyor.

sanat emeği yayınları

ERDAL ALOVA

en son
çıkan
şarkılar

(fiatı 40TL)

Dağıtım: Temel Dağıtım

Yerebatan cad. Taşsavaklar sok.

Beyoğlu Han No. 5/2

Cağaloğlu - İSTANBUL

TEKELCİ YIKIM, KAPİTALİSTLERİN

«Devlet, çalışanların yaptıkları işe uygun ve insanlık haysiyetine yaraşır bir yaşayış seviyesi sağlamalarına elverişli, adaletli bir ücret elde etmeleri için gerekli tedbirleri alır»

İşte anayasa'nın 45. maddesi böyle diyor. Yani diğer çalışanlarla birlikte biz öğretmenlerin «insanlık haysiyetine yaraşır yaşayış seviyesini» sağlamamız için devlet bir ücret öder. Nedir insanlık haysiyetine yaraşır yaşayış seviyesi? Aldığın ücretle barınabilmen için konut, çalışabilmen için beslenme, sağlığın için doktor, hastane ilaç, sportif faaliyetler, kültürel gereksinimler vb.

Devlet dediğimiz örgüt, çalışanların gereksinimlerini karşılarken bizlere de bordrolarda yazılı ücretleri vermeden önce bir bütçe yapar. Bu bütçenin bir gelirler bir de giderler bölümü vardır. Acaba ülkemizde yapılan bütçelerde gelirlerin en büyük payı kimlerden geliyor, en büyük payı kimlere veriliyor? Bu anlamda Anayasanın 45. maddesi işliyor mu? Bu soruların yanıtını 1980 yılı bütçesine bakarak verebiliriz.

1980 yılı bütçesi 740 milyar liradır. Bunun 620 milyarı vergilerden, 120 milyarı da diğer gelirlerden oluşmaktadır. Ülkemizde toplanan vergiler içinde en büyük pay gelir vergisine aittir. Bu miktar toplam verginin yüzde 63'üdür. Demek ki, 1980 yılında toplanacak her 100 liralık verginin 63 lirası gelirlerden alınacaktır. Bu 63 liralık gelir vergisinin 44,1 lirasını işçiler ve memurlar, 18,9 lirasını da patronlar, tüccarlar, toprak ağaları, esnaf ve diğer serbest meslek sahipleri öder. Bizde vergi her ay peşin kesilir. Sermaye sahipleri, tüccarlar, toprak ağaları eğer vergiyi kaçırmamışlarsa bir yıl son

ra üç taksitte öderler. Ayrıca işverenler vergi iadeleriyle, yatırım indirimleriyle teşvik tedbirleriyle ödedikleri verginin yüzde 20'sini devletten geri alırlar. Sonunda ödedikleri vergi, yüzde 10'a iner. Bu hesaplamalara kaçırılan yüz milyarlarca liralık vergi dahil değildir. Yapısal hastalığı yüzünden olağan hale gelen bütçe açığı karşılıksız para basılarak kapatılır. Bu yüzden paranın değeri düşer. Enflasyon hızı artar. Fiatlar yükselir. Sonuç olarak kaçırılan verginin ve bütçenin yükü de bizim ve tüm çalışanların sırtına bindirilir.

Hepimiz ulusal gelirin bir yılda tarlada, fabrikada, madende ulaşımda üretilen değerlerin toplamı olduğunu biliriz. Gene bu ulusal gelirin işçiler, köylüler, memurlar ve zaaatkarlar tarafından üretildiğini de biliyoruz. Peki, buna kim el koyar? Yüz üzerinden 29 lirası işçi ve memurlara, 24 lirası toprak ağalarının aldığı pay da dahil tarıma, 47 lirası da sanayici tüccar, tefeci, banker ve karaborsacılar, serbest meslek sahiplerine. Demek oluyor ki, yüz liralık gelir vergisinin 71 lirasını işçiler ve memurlar ödeyecek, ancak ulusal gelirin yüz lirasından 29 lirasını alacaklar. Bu 29 liranın da yarısı vergi ve kesenekler olarak geri dönünce geriye 14,5 lira kalacak.

Dahası var: yukarıdan beri anlatılanlara dolaylı vergiler dahil değildir. Devlet şekere, petrol ürünlerine, sigara, çay gibi temel tüketim maddelerine vergi koyar ve bunu satış fiyatına ekler. Kilo 32 lira olan şekeri günlük kazancı 250 lira olan öğretmen 1 lira vergi ödeyerek alırken, günlük kazancı 500 bin lira olan falan sanayici de 1 lira vergi ödeyerek alır. Onlar bir avuç, bizse milyonlar olduğumuza göre dolaysız vergileri de işçi ve emekçiler öder.

Şimdi gelir vergisinin yüzde 71'ini ödeyen işçilerin memurların lokmalarından kesilen paralarla meydana getirilen 1980 bütçesinin harcamalarına bir gözattığımızda Demirel iktidarına neden Amerikancı holdingçi sıkıyönetimci denildiği ve neden bu iktidarın Anayasa'ya ters düştüğü ve neden halka karşı olduğu, açığa çıkacaktır, kanısındayız.

Emekçiler kendilerinden toplanan vergilerden ne ister? İşyeri, çocuklarını okutacağı okul, konut, hastane, dinlenme yerleri... Büt-

BÜTÇESİ, ÖĞRETMENLER

çede bu istemler için ne gibi harcamalar planlanmış? Sağlık Sosyal Yardım Bakanlığı için 31 Milyar lira. İmar İskan Bakanlığı için 6 Milyar, yeni işyerleri açılması için Sanayi ve Teknoloji Bakanlığına 4 Milyar Lira. Bunlara Köy İşleri, Bayındırlık, Enerji ve Tabii Kaynaklar, Ulaştırma Bakanlığını eklersek, halkın sosyal gereksinimlerini karşılamaya yönelik bu bakanlıklara ayrılan ödenek 85 Milyar lira. Büyük bölümü silahlanmaya giden Milli Savunma Bakanlığını ayrılan ödenek 113 milyar liradır.

Yeni doğan her bin çocuktan 153 ünün bir yıl içinde öldüğü, 0-4 yaş arası çocukların yüzde 46'sının 5 yaşına ulaşmadan kaybedildiği bir ülkede Sağlık Sosyal Yardım Bakanlığına ayrılan bütçe payı, silahlanmaya ayrılan payın dört te birinden daha azdır.

340 Milyar lira olan Maliye Bakanlığı bütçesinde ücretliler için ayrılan pay, devede kullaktır. Burada en büyük pay, yerli yabancı tekkellerin, Koçların, Narinlerin Sabancıların, İMF'lerin, MESS'in, TİSK'lerin elindedir. Bu büyük pay, teşvik kredilerine, vergi iadelerine, KİT'lerin zararlarına gitmektedir.

Önceki yıllardakilerden temelde farksız 980 yılı bütçesinin harcamalarından da anlaşılacağı gibi, bu bütçe emekçilere değil NATO'ya İMF'ye ve bunların yönlendiricisi emperyalizme yaramaktadır. Çünkü NATO içinde silahlanma harcamalarında başı Türkiye çekmektedir. Örneğin ABD de silahlanma harcamaları bütçesinin yüzde 8'ini oluştururken Türkiye'de bu oran yüzde 20 dolaylarındadır. Gene ulusal gelirden silahlanmaya ayırdığı pay açısından Türkiye, ABD'den sonra ikinci sırayı almaktadır.

Silahlanma harcamalarına ABD ulusal gelirinin yüzde 6'sını, Türkiye yüzde 5,7'sini, Federal Almanya yüzde 3,6'sını ayırmaktadır.

Emekçi halkımızla birlikte geniş öğretmen yığınları bu azgın sömürü çarkının nasıl ve kimler tarafından döndürüldüğünü kavıyor. Buna rağmen ulusal onurumuzu ayaklar altına alan, zenginliklerimizi emperyalizme peşkeş çekkenler, İMF ve OECD gibi, parababalarının uluslararası örgütlerinin işçilerimize karışmasını, ekonomik ve siyasi kararları yönlendirmesini «parasal yardım» olarak göstermeye çalışıyorlar. İMF'nin 14 Mart 1980 tarihli gizli raporundaki kararlar çarpıcıdır. Bunlardan iki

tanesi şöyledir:

— İşçi ücretlerini ve memur maaşlarını dondurun.

— Toplu sözleşme süresini 2 yıldan 1 yıla indirin; ya da 5 yıl süre ile dondurun.

İşte dayatılmak istenen Eşel Mobil diğer adıyla oynak merdiven sisteminin ardındaki gerçek budur. Holdingci iktidar ister «artan fiatlara ücretleri uydurmak» isterse başka bir demagoji yapsın eşel mobil İMF'nin dayatmasının ürünüdür. Ve bunun açık anlamı, daha çok daha azgın sömürüdür. Bizler gibi bordro mahkumlarının bütçedeki cılız payını daha da azaltmaktadır.

Eşel mobil tasarısına göre iktidar ücretleri, Ticaret Bakanlığı toptan eşya fiatları endeksi ile, DPT tahminlerine göre saptayacak ve yılda iki kez, şubat ve ağustos aylarında ilan edecektir.

Bir kere Ticaret Bakanlığı endeksleri doğrudan ve iktidarların istekleri doğrultusunda rakamlar yayınlamaktadır. Fiat artışlarının saptanmasında üzerinde durulan mallar, çoğunlukla yaygın tüketim devrini kapatmış, az kullanılmış, büyük fiat artışlarına uğramayan mallardır. Ticaret Bakanlığının endeksleri gazocağı, kandil gibi mallardaki fiat artışları dikkate alınarak hesaplanmaktadır.

Ayrıca fiat tesbitindeki süre altı ay ve bir yıl öncesine göredir. Yani Ticaret Bakanlığı, bir yıl öncekinin —hem de yaygın olmayan— tüketim maddelerinin fiyatlarına bakarak bizlere vereceği ücreti tesbit edecek.

Bir kere memurlara verilen 25 katsayısıyla yüzde 30'luk ücret artışı zamlar ve fiat artışlarıyla çoktan uçtu gitti. Oysa Ankara'da Mart ayı fiat artışı yüzde 26,9'u buldu. Yetkililer bunun yıl sonuna kadar yüzü aşacağını söylüyorlar.

Tekelci patronların çıkarlarına uygun olarak eşel mobil ile işçilerin toplu sözleşme hakları rafa kaldırılacak, 1981 martından itibaren memurların ücretleri 5 yıl süre ile dondurulacaktır.

İşte bu yüzden işçi sınıfımızın yığınsal grevlerle yürüttüğü hak alma savaşımı, doğrudan biz öğretmenlerin lokmasına, sofrasına uzanan ellere karşıdır.

60.Yılında Ulusal Egemenlik ve Çocuklarımız

Beykoz'da ilkokul öğrencilerinin 23 Nisan ile ilgili milletvekillerine kart postalaması.

Şişli - Osmanbey PTT'sinde T.B.M.M.'ye ilkokul öğrencilerinin kart postalama eylemi.

BEYKOZ ÖĞRETMENLERİ BİRLİK DAYANIŞMA İÇİNDE

Beykoz Öğretmenleri 17 Nisan - Köy Enstitülerinin kuruluş yıldönümünde emekliye ayrılan öğretmenlere kitaplar hediye etti.

Beykoz'da açığa alınan öğretmenlere kapatılan TÖB-DER sube yönetimi iki bin TL. vardım yaptı.

Milletvekili amcalar.

Dedelerimiz, yurdumuza giren düşmanları ve onlarla birlikte olan padişahı kovarak, şimdi sizlerin bulunduğunuz TBMM'ni açtılar.

Dedelerimiz, «böylelikle yönetimde ulusun egemenliği gerçekleşsin ve bu bayram çocuklara armağan edilsin» dediler.

Milletvekili amcalar.

O günlerden bu yana 60 yıl geçti. Ama bizler hâlâ bayram sevinci duyamıyoruz. Nasıl bayram edebiliriz ki?.. Okula gidebilen şanslı çocuklarımız. Ama tıksık tıksık sınıflarda oturuyoruz. Et, süt gibi yiyeceklerimiz, güzel güzel oynayacağımız çocuk parklarımız yok. Bazılarımızın babası işsiz. Hergün işlenen cinayetlerde, biz çocuklara bile acı-mıyorlar.

Milletvekili amcalar.

Duyduğumuza göre, sizlerin oylarınızla et, süt, okul, hastane ve fabrikaların yerine, paralarımız korkunç silahlara ayrılıyormuş. Ulusal egemenliğimizi istemeyen yabancıların kurduğu NATO böyle istiyormuş..

Biz çocukları hiç mi sevmiyor, hiç mi düşünmüyorsunuz milletvekili amcalar?

Eğer ihtiyarlığınızda rahat etmek istiyorsanız, birazcık da çocukların iyiliği için kararlar alın olmaz mı?..

Adım, soyadım

GİDECEĞİ YER :

TBMM BAŞKANLIĞINA
ANKARA

BARIŞ DERNEĞİ 2.GENEL KURULU

BARIŞ DERNEĞİ
II. GENEL KURULUNDA
TALİP ÖZTÜRK ADINA
YARIŞMA
DÜZENLENMESİ
KARARLAŞTIRILDI...

3, 4 ve 5 Nisan günleri İstanbul'da toplanan Barış Derneği II. Genel Kurul çalışmalarını tamamladı. Genel Kurul, ülkemiz barış severlerinin büyük ilgi ve katılımıyla sürdürdüğü üç günlük çalışmaların sonunda, ülkemiz ve dünya barış hareketi açısından son derece önemli kararlar aldı.

Genel kurulun açılışında di-vanda, Türkiye Barışseverler Cemiyeti kurucularından Behice Boran, Ruhi Su, ülkemizin etkin demokratik örgüt ve sendika temsilcilerinden Orhan Apaydın, Erdal Atabek, Mehmet Karaca, Sadun Aren; İlerici yurtsever parlamenterlerden Nedim Tarhan ve tanınmış barışseverlerin oluşturduğu canlı tablo, coşkuyla alkışlandı.

Barış savaşımında şehit düşenler için yapılan iki dakikalık saygı duruşundan sonra, Barış Derneği genel başkanı Mahmut DİKERDEM, yaptığı açış konuşmasında Dünya barışının önünde duran sorunlara, Helsinki barış senedinin önemine ve Detantın anlamına değinerek; Emperyalizmin soğuk savaş hortlatma, gerginlik yaratma, silahlandırmayı körükleme ve bölgemizde sarsılan konumlarını yeni Paktilar kurarak pekiştirme girişimlerine dikkati çekti.

Daha sonra TİP Genel Başkanı Behice BÖRAN, KÖY — KOOP Merkez Birliği Başkanı CHP Saymanı Nedim TARHAN, İstanbul Barosu Başkanı Orhan APAYDIN, TTB Başkanı Erdal ATABEK ve BANK — SEN Genel sekreteri Yücel ÇUBUKLU birer konuşma yaptılar. Konuş-

Öğretmen HASAN GÜRKAN Barış Derneği Genel Kurulunda konuşurken...

macılar Barış savaşımı ile Bağımsızlık ve Demokrasi savaşımının birlikteliğine değinerek; Barışı koruma görevinin tüm yurtsever, ilerici, demokratik kişi ve kuruluşlara düştüğünü ve bunun için etkin ve kalıcı eylem birliği oluşturmanın hedefini vurguladılar.

Nedim TARHAN, İlhan ALKAN, Yücel ÇUBUKLU'dan oluşan divan listesi, oybirliği ile seçildi. Öğleden sonraki çalışmalar ise, Komisyon ve yuvarlak masa toplantıları ile devam etti.

NATO ve ULUSAL BAĞIMSIZLIK ÖZEL OTURUMU

4 Nisan günü NATO'nun kuruluş yıldönümü nedeniyle «NATO ve Ulusal Bağımsızlık» özel oturumu yapıldı. Oturuma Hollanda, Yunanistan, Federal Almanya barış komitelerinden konuklar, FKÖ Ankara temsilcisi ve İlerici parlamenterlerden Nurettin Yılmaz, İ. Hakkı Öztörün ile Niyazi AĞIRNASLI, Adnan CEMGİL, TTB'den Genel Sekreter Şükrü GÜNER, Aster - İş Genel Sekreteri Afi

KINALI, T. Maden - İş adına Hüsnü DİLLİ, Öğretmen Hasan GÜRKAN ve İGD adına Sadi YUMUŞAK söz alarak katıldılar.

Yapılan konuşmalarda NATO'nun saldırgan yüzü ve dünya barışı için yarattığı olumsuzluklar teşhir edildi. NATO'nun savaş kışkırtıcı ve yeni bloklar çatıştırarak gerginliği artırıcı politikasına karşı aktif savaş yürütülmesi gerektiği vurgulandı.

Oturumun sonunda Hollanda, Yunanistan, F. Almanya Barış Komiteleri adına gelen konuklara Talip ÖZTÜRK'ün Posterini ile Öğretmenin Birliği Gazetesinin bütün sayıları hediye edildi. Yunan Delege TALİP'i Atina'dan tanıdığını, onun ölümünün Dünya Barış Hareketi için önemli bir kayıp olduğunu söyledi.

Kongrenin üçüncü gününde Komisyonun raporları ve karar taslakları oylanarak kabul edildi. Kabul edilen; Barış, silahsızlanma ve Detant komisyonu, Emperyalizme Karşı Ulusal Kurtuluş ve bağımsızlık so-

vaşlarıyla, dayanışma komisyonu, Gençler Yuvarlak masası, Sendikacılar yuvarlak masası, Kadınlar yuvarlak masası, Ekonomik Bağımsızlık ve Yeni Uluslararası Ekonomik Düzen Komisyonu, Eğitim, Bilim, Kültür Adamları Yuvarlak Masası, Faşizm, Neo - faşizm ve İnsan Hakları İhlallerine Karşı Savaşım Komisyonu raporları ve bu raporlara dayalı kararlar Türkiye Barış Hareketinin geleceği açısından ve yeni dönem çalışmalarına ışık tutması yönünden büyük önem taşımaktaydı.

Eğitim, Sanat, Kitle iletişim ve Bilim Adamları yuvarlak masasının sunduğu karar metninin bir maddesi aynen şöyle :

«- Barış Savaşçısı ve Türkiye Barış Derneği kurucu üyelerinden TALİP ÖZTÜRK'ün anısına her yıl dünya çocuklarına açık «barış» konulu bir ya-

rışma düzenlenmesi.»

Aynı karar metninde ayrıca; Bölgesel ve Uluslararası düzeyde ortak kültürel etkinliklerin geliştirilmesi, Ulusal ve uluslararası barışçı kültür ürünlerine sahip çıkılması, Kitle iletişim alanının demokratikleştirilmesi, Demokratik basın ü-

zerindeki yasakların kaldırılması, Kültür Alanının ve Eğitimin Militaristleştirilmesine karşı konulması, Düşünce ve örgütlenme özgürlüğü önündeki engellerin, 141-142. maddelerin kaldırılması doğrultusunda savaşım verilmesi... gibi maddeler de yer almaktadır.

İLK-SAN KONGRELERİ YAPILIRKEN...

İlkokul Öğretmenleri Sağlık ve Sosyal Yardım Sandığı'nın 7 Temmuz 1980 de yapılacak genel kuruluna katılacak delegeler için il ve ilçelerde İlk-San kongreleri yapılıyor. Kongreler, öğretmenler arasındaki en geniş güçbirliğini, faşistlerin ve «sol» serüvenci bölücülerin karşısına dikmiş birlik savunucularının başarısıyla sonuçlanıyor.

Kurulduğundan bu yana, ilk kez son iki genel kurulunda ilericilerin yönetiminde öğretmen tabanının demokratik denetimine geçen İlk-San'ın 1980 genel kurulu büyük önem taşıyor. Öğretmen ve halk düşmanı gerici unsurlar 1976 ve 1980 genel kurullarında ilerici öğretmenlerden yedikleri darbeyi hazmedememişlerdir. Çünkü İlk-San 30 yıldır eyyamcı bürokratlar için verimli bir arpalık duru-

mundaydı. Yönetim, gerici faşist bürokratların entrikalarıyla oldu-bitti kongrelerle oluşturuluyor, burjuva partilerine hizmet etmiş kişiler sandıkta yüksek maaşlı görevlerle ödüllendiriliyor, mal ve para varlığa talan ediliyor ve öğretmenler yararlı bir çabasını görmedikleri kendi öz malı İlk-San'a ödentilerini gönül rahatlığıyla vermiyorlardı.

Oysa bugün, ilerici öğretmenlerin güçbirliği sonucu, öğretmen tabanının yönetimine geçen İlk-San, dinlenme teneşisi, fabrika, tüketim pazarı gibi mal varlığı yanında, üyelerine yaptığı para yardımlarıyla sınırlı da olsa öğretmenler için bir güvencedir. Milyarlarca liralık MEYAK soygunu karşısında, İlk-San, gerçek sahibi yığınların elinde sosyal kurumların demokratik yönetiminin olumlu örneğini o-

luşturuyor.

Bugün Demirel iktidarıyla birlikte, İlk-San Yönetimindeki eski güzel günlerini anımsayan gerici - faşistler, 1980 genel kurulu için hummalı bir faaliyet sürdürüyorlar. Öte yandan, başlarında oldukları demokratik - yığın örgütlerini maceracı heveslerinin batağına sürükleyen, işlevsizliğe mahkûm edip yığınlardan koparan, Maocu - Goşist gruplarda İlk-San yönetimine göz dikmişlerdir.

Devrimci, demokrat, ve sosyalist öğretmen tabanı, faşist maocu ve maceracı unsurlara karşı uyanık olmalı, bunların karşısına eylem ve güçbirliği ile çıkmayı başarmalıdır. Birlik Dayanışma, demokrasi hareketimizin her alanında, böyle bir güç ve eylem birliğini savunuyor, bunun için savaşıyor.

«SOL» MASKELİ TERÖRİZM

Kime niyet, neye hizmet... «Sol» maskeli terörizm kapılanlar için söylenecek şey, bunların sübjektif niyetleri ne olursa olsun, nesnel olarak işbirlikçi burjuvaziye hizmet ettikleridir. Çünkü, «sol» maskeli bireysel terörizmin bedelini en ağır biçimde ödeyenler, işçi sınıfı ve demokrasi güçleridir. Bu nedenle bilimsel sosyalizm, Bakunin'cilerden başlayarak Narodniklere, SR (Sosyalist Devrimci)lere, Troçkistlere ve bugünkü Maoçu-goşist serüvencilere karşı savaşımı elden bırakmıyor.

Dünya devrimci pratiği göstermiştir ki, nerede «sol» maskeli terörizm gemi-aziya almışsa, orada anti-komünizm ve bölücülük demogojisi hızlanıyor, ardından anti-demokratik baskılar, yığınsal tutuklamalar, ve giderek faşist tehlike boy gösteriyor. Burjuva egemenliğinin duvarlarında bir fiske etkisi bile yapmaktan uzak olan bireysel teröre, burjuvazinin verdiği karşılık, bu egemenliği yıkacak gerçek güç olan işçi sınıfına, halk yığınlarına karşı saldırı, kanlı bir sınıf terörüdür. Bunun bir malzemesi olarak, egemenliğini pekiştirmenin bir aracı olan faşist terörü olduğu gibi, işbirlikçi burjuvazi «sol» kılıklı terörü de yedeğinde tutuyor, onu besliyor.

İşbirlikçi burjuvazi, devrimci güçler için koşulların elverişsiz olduğu bir anda, savaşımı kendi istediği alana çekmeye, yığınları zamansız ayaklanmalara kıskırtmaya, diktatörlüğüne meşruluk kazandırmaya çalışıyor. Bu amaç için kullanılan malzeme, tahrik edilmeye elverişli goşist gruplardır. Öte yandan gerici-faşist güçler, işçi sınıfı

fını ve onun gösterdiği yığınsal savaşım yolundan giden demokrasi güçlerini terörizme bulaştırmak için olmadık provakasyonlar peşinde koşuyor. İşçi sınıfının en yiğit savaşçilerine kanla, kurşunla saldırıyor. **Bilimsel** savaş yolunun yerine, öfkeyi egemen kılmaya çalışıyor. Bütün propaganda araçlarıyla öncüyü «terör»ün odağı olarak göstermeye çalışıyor.

«Sol» Maskeli terörizm ideologlarının kendi tanımlarınca, uyusukluk içindeki yığınlarda «şok» tesiri yapmak için «heyecanlandırıcı terörizm» olarak başvurdukları yöntemler, gerçekten de halk yığınlarını değil, ama burjuvaziyi zevkten! heyecanlandırıyor. Buna karşılık işçi sınıfının bağlaştığı olan ara tabakalarda böylesi terör eylemleri, yığınlık, tümüyle sol güçlere karşı öfke ve devlet otoritesi önlemi doğuruyor. Bunun ardından burjuvazinin, ara tabakalara yönelik anti-komünist propaganda bombardımanı geliyor. Varolan demokratik hakları boğazlamak ve yığın savaşımına katılma potansiyeli taşıyan kesimleri yıldırım amacını güden faşist terörle, «sol» maskeli terör işte bu benzer sonuçları öğretiyorlar. Bilinçli ve gönüllü tavra değil, zora ve korkutmaya dayalı, goşizmin önyak olduğu kepenk kapatma eyleminde görülen budur.

Sınıf savaşımı yerine bireysel teröre başvuranlar genellikle küçük burjuva kökenliler, aydın ve gençlik gruplarıdır. Bunlarda bireysel terör, faşist terör karşısında bireysel savunma veya intikam

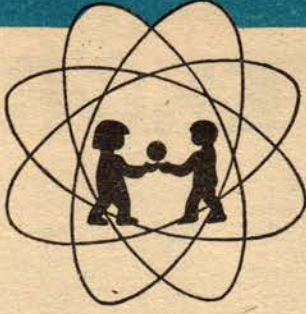
duygusu olarak ortaya çıkıp yaygınlaşıyor. Oysa, tuzağa düşüyorlar. Böylece her türlü terörün ardında esas olarak sınıfların yer aldığını unutan, umutsuzluk ve sabırsızlık gösteren küçük burjuvalar, yığın savaşımının gerisine düşüyorlar.

Bireysel terörizmle, işçi sınıfının savaş yöntemleri arasında en küçük bir benzerlik olamaz. Sağ oportünizme olduğu gibi «sol» oportünizme de kaynaklık eden, yığınlara güvensizlik mantığı, çoktandır demokratik öğreten hareketinde de ipliği pazara çıkmış bir olgudur.

Genç insanları bu kör gidişten, egemen sınıfın aracı olmaktan kurtarmak için savaşım, tüm devrimciler için ertelenmez bir görevdir. İşçi sınıfının politik öncüsü bu uğurda ardıcıl savaşım.

«İşçi sınıfının politik öncüsü «sol» görünümlü terörizmin hangi kılığa girerse girsin, özünün tümüyle karşıdevrimci olduğunu saptamıştır. CIA'nin, onun güttüğü örgütlerin elindeki bu silahı susturmak için işçi sınıfının politik öncüsü tüm işçilere, emekçilere, gençlere, aydınlara, tüm demokrasi, barış, bağımsızlık ve sosyalizm yanlısı insanlara başvuruyor. Özellikle serüvenciliğe kapılmış tüm dürüst devrimcilere sesleniyor. İşçi sınıfının Leninci, örgütlü, yığınsal savaşım çizgisine gelin. Size dayatılmak istenen «ya eylemsizlik, ya terörizm» ikilemine aldanmayın. Baskının, zorbalığın her türüne örgütlü, yığınsal direnişle karşı koyun.»

BİLİM EĞİTİM

Töb-Der, Tümas ve Tümöd İzmir şubelerinin düzenlediği **BİLİM-EĞİTİM KURULTAYI 24-28 Mart** tarihleri arasında İzmir'de yapıldı.

Sıkıyönetim koşullarında gerçekleştirilen kurultay, gerek tartışılan konularla, gerekse aldığı kararlarla eğitimin ve toplumun demokratikleştirilmesi savaşımında önemli bir aşama, önemli bir kilometre taşı oldu.

Kurultay, çalışmalarına 24 Mart 1980 günü düzenleme kurulu adına Doç. Dr. Ataman Tangör'ün açış konuşmasıyla başladı.

Tümöd, Tümas ve Töb-Der adına söz alan konuşmacılar özete:

— Bilim ve eğitim sorunlarının ülkenin tüm sorunlarından bağımsız olmadığına... Bilim - Eğitim emekçilerinin savaşımının ülkenin tüm ulusal demokratik güçlerinin güç ve eylem birliğine yükseltilmesine

— Toplumun ve buna bağlı olarak eğitimin demokratikleştirilmesi için 141-142 gibi anti-demokratik yasa maddelerinin kaldırılmasına

— Tüm eğitim kurumlarında can güvenliğinin sağlanmasına

— Töb-Der'in açılması ve tutuklu bulunan yöneticilerinin derhal serbest bırakılmasına değindiler.

Tutuklu bulunan Töb-Der İzmir Şube Bşk. Muammer Toprakçının kutlama telgrafı delegelerce coşkuyla alkışlandı.

Prof. Dr. Tayyar Bora yönetiminde, Prof

Dr. Erol Mavi, Dr. Nihat Erdoğan ve öğretmen Halil Ünlü'nün katıldıkları «Eğitim Politikası ve Eğitimin Demokratikleştirilmesi» konulu panele geçildi. Konuşmacılar; eğitimin emperyalist, ırkçı, söven, gerici ve militarist yüzünü sergiledikten sonra, eğitimin ulusal ve sosyal gereksinmelere yanıt verebilmesi için plân ve programlanmasında, eğitim emekçiler, sendikalar ve demokrasi güçlerinin söz sahibi olmaları gerektiğini vurguladılar.

Kurultayın ikinci günü, FKÖ temsilcisi ABU FIRAS'ın «...işgal altında baskılara, mülteci kamplarında bombalara rağmen, onurlu mesleklerini sürdüren savaşkan Filistinli Öğretmenlerden, ilerici ve savaşkan Türkiye'li meslektaşlarına dostça selamlar...» diye başlayan kutlama telgrafının okunmasıyla çalışmalara geçildi.

«Eğitim Emekçilerinin Sendikalaşma Sorunu» konulu panele öğretmen İsa Aykanat yönetiminde Dr. Tayfun Akın, Sendikacı Selçuk Sayman ve Prof. Dr. Veli Lök katıldılar. Konuşmacılar; dünyada memurların sendika hakkı olmayan 5 ülkesinden birisi olduğumuz halde, iktidarların içte ve dışta çelişkili davrandıklarını dile getirdiler. 22 Nisan 1974'de işbaşındaki iktidarın İLO'ya «öğretmenlerin sendikal hakkı vardır. Sendikaya katılım oranı % 50'dir» biçiminde bilgi verdiğini ve üstelik uluslararası düzeyde 7 tavsiye kararında mevcut iktidarların imzaları olduğu halde bugün değil memurlara sendika kurma hakkı tanımak, var olan sınıf ve kitle sendikalarına, işçi sınıfına yasal grev hakları engellenerek, lokavt ve anti-demokratik yasa maddeleriyle amansızca saldırmaktadır» denildi.

Kurultay üçüncü gün çalışmalarını serbest bildirilerle sürdürdü. «Üretime Yönelik Eğitim» ve «Bilim İdeoloji ve Eğitim İlişkisi» gibi iki ana başlıkta 16 bildiri kurultaya sunulurken üzerinde tartışıldı. Özellikle üretim - eğitim ilişkilerinin ele alındığı bildirilerde İlerici Gençler adına sunulan «Politik Eğitim» bildirisi ve Doç. Tahsin Yıl

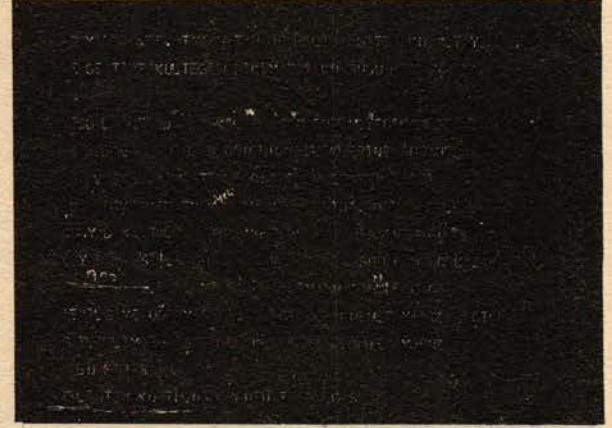

EĞİTİM KURULTAYI

maz'ın sunduğu «Politeknik Eğitim Açısından Osanor Projesi» salt üretime yönelmeyele Politeknik eğitimin sağlanamayacağı, bunun bir erk sorunu, sistem sorunu olduğu vurgulandı. Yine öğretmen Halil Ünlü «Bilim İdeoloji ve Eğitim İlişkisi» adlı bildirisinde «...Emperyalist kültürün dayatmalarıyla gereksiz kavram ve terimlerle kafaların bulandırıldığı, böylece sömürünün gizlenmesinin amaçlandığı, egemen sınıfın bilim ve bilimsel çalışmayı yadsıdığı, güncel görevin eğitimin demokratikleştirilmesi savaşımının toplumun demokratikleştirilmesi savaşımına bağlanması için işçi sınıfı öncülüğündeki demokrasi savaşımına omuz verilmesi gerektiğini...» vurgulandı.

Kurultayın 4. gününde Dr. Erdal Atabek Prof. Dr. Melih Tümer'in katıldığı Prof. Dr. Özdemir Nutku'nun yönetiminde «Bilim Eğitim Kültür» adlı panel yapıldı. Konuşmacılar: Kapitalist toplumda bilimin ticari bir meta haline getirildiğini, devletin bilimsel araştırmalara tekeller yararına daha fazla para ayırdığını ve egemen çevrelerin Sosyolojiyi pazarlama ve reklam için, Devletler Hukukunu Silahlanma ve kâr için kullandıklarını, bilimi silahlanmada kullandıklarından bugün bilimin vardığı noktanın korkunç luğunu ve milyonlarca insanın nükleer savaş tehdidi altında yaşadığını, egemen sınıfların düşünen değil ezberleyen, tartışan değil kabul eden, kuşakların yetiştirilmesini istediklerini, düşünen - tartışan, analiz - sentez yapan, çağının gerçeklerini savunan eğitim emekçilerinin baskı altında tutulduğunu, saldırıya uğradığını, öldürüldüğünü dile getirdiler.

Kurultayın son gününde «Ülkemizde Çocuk Eğitimi» ve «Orta öğretimden Yüksek Öğretime Geçiş Sorunları» arabaşlıklarıyla 16 bildiri üzerinde tartışıldı. Çocuk yayınlarının aracıyı ortadan kaldırarak birinci elden okuyucuya ulaştırılması konusunda Güneş Çocuk Yayınlarının Somut başarıları ak tarılarak sendika ve demokratik kitle örgütlerine bu anlamda düşen görevler tartışıldı.

şıldı. Ege Köy-Der Genel Bşk. İsmail Kayhan «Kırsal Alanda Eğitimin Sorunları» adlı bildirisinde «...kırsal alandaki eğitim sorunlarının bu düzen içinde kalınarak çözümlenemeyeceğini, işçilerin ve köylülerin ağırlığını koymadığı, iktidarın gerici güçlerin elinden alınmadığı bir düzende sorunların çözümsüz kalacağını, sorunların çözümünün ancak sosyalizme açılan ileri demokratik bir düzende sağlanabileceğini» dile getirdi.

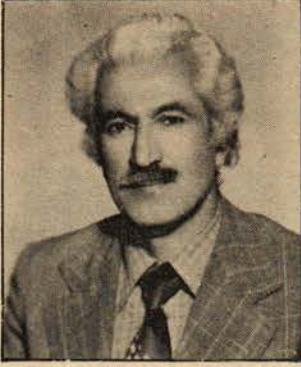
Kurultay çalışmaları süresince, çeşitli sendikalar ve kitle örgütlerinden, yurdun çeşitli yörelerindeki eğitim emekçilerinden kutlama telgrafları geldi. Mesajlarda ülkemiz koşullarında Bilim Eğitim Kurultayı'nın büyük önem taşıdığı, eğitimin demokratikleşmesi savaşımında ve eylem birliğinin yaşama geçmesinde büyük bir kazanım olduğu belirtiliyordu.

Kurultay delegeleri, kurultayda alınan kararları, üretilenleri sonuç bildirgesiyle birlikte kamu oyunu duyurmak için bir komisyon oluşturarak çalışmalarını bitirdi.

Kurultay düzenleme komitesinin «BİLİM ARANIYOR» adlı karikatür yarışmasına katılan eserler, kurultay boyunca, Devlet Resim ve Heykel Müzesinde sergilendi. Yarışma sonuçlarında seçici kurul I. ve II. lige uygun eser bulamadığından yalnız başarı ve Töb-Der, Tümas, Tümod, Basın ve Karikatürcüler Derneği özel ödülleri verildi.

ilk-san genel başkanı ile röportaj:

Sandık Genel Başkanı
Hulusi Gökçe

Yaklaşan Genel Kurulu nedeniyle öğretmen kamuoyunda tartışılan İlkokul Öğretmenleri Sağlık ve Sosyal Yardım Sandığının Genel Başkanı Hulusi Gökçe ile bir röportaj yaptık. Aynen sunuyoruz.

● SORU : Sayın Hocam, İlkokul Öğretmenleri Sağlık ve Sosyal Yardım Sandığı kaç yılında, ne amaçla kuruldu?

● YANIT : Sandığımız, 4357 sayılı yasanın 11 ve 14. maddeleri uyarınca 1943 yılında kuruldu. Kuruluşa zamanın Millî Eğitim Bakanı H. A. Yücel ve gene zamanın İlköğretim Genel Müdürü İ. H. Tonguç'un büyük katkıları oldu. Kendilerini bu vesile ile bir daha saygı ve şükranla anıyoruz.

● SORU : Bu durumda İlk-sanın kuruluş tarihi epey eski. Fakat önemi ve işlevi üzerinde tartışmalar yeni yeni yoğunluk kazanıyor. Sizce...

● YANIT : Soru çok yerinde, atlanmaması gerek bu noktanın. Kuruluşu ile birlikte Sandık yönetimini ele alan bazı kişiler ve onların yandaşları, kurumu yeşertip geliştirmek yerine, onun mal varlığını ve birikimini sorumsuzca kullanmak ve bir avuç insanın arpalığı haline getirmek yolunu seçmişlerdir. Her ay zorunlu olarak ödenen ti ödeyen öğretmen arkadaşlarımız, kendi kuruluşlarına ya-

bancılaştırmışlar, onun varlığından bile habersiz görünmüşlerdir. Ancak örgütlü demokratik öğretmen hareketi, son yıllarda kararlı bir biçimde konunun üzerine gitmiş, Sandığımızı çıkarıcıların elinden kurtarmıştır. Büyük üye kitlesi de bu konuda aktif görev yapmış, sandığına sahip çıkmıştır. Son yönetim döneminde, daha önce sandık yöneticilerince toplanıp merkeze gönderilen ödentiler, yasa hükmü işletilerek bordro üzerinden kestirilmiş ve saymanlıklarca sandık hesabına yatırılması sağlanmıştır. Böylece de sandığın milyonlarının, geçici de olsa, kişilerin üzerinde kalması ve bu kişilerce kullanılması önlenmiştir. Son dönem, yatırımda ve hizmette bir atılım dönemi olmuştur.

● SORU : Ne gibi yatırımlar ve hizmetler hocam?

● YANIT : Efendim, sandığımızın bütün işleri ve hizmetleri bellidir. Üyelerine doğum, ölüm, evlenme, emekli ve doğa afetler yardımı yapar. Yurt dışı tedavi olanakları sağlar. Doğum : 600.-, Evlenmek : 1.750.-, Ölüm : 15.000.-, emekli yardımı

ise : 13.000.- TL.'dir. Afet yardımı ise üyelerin uğradığı zarara göre değişir. Ama benim üzerinde durmak istediğim bunlar değil. Günümüz koşullarında son derece sembolik kalan bu nakdi yardımlardan çok, sandığın mal varlığını ve ödenti birikimini rasyonel bir biçimde değerlendirmek ve hizmete dönüştürmek.

● SORU : Bu konudaki yatırımlarınız ve hizmetleriniz?

● YANIT : İki ayrı yerde dinlenme kampımız var. Burhaniye'de ve Gemlik Büyükkumlada. Bu sayıyı artıracamız. Burhaniye'deki kendi arsamızın üzerinde kalıcı dinlenme evleri kuracağız.

— Gebze'de 29 dönümlük arsamız üzerinde yeni inşa ettiğimiz bir defter ve tifturuk fabrikamız var. Bu fabrikanın ürünlerini kooperatifler aracılığı ile ve ucuz bir fiatla tüm halk çocuklarına sunuyoruz.

— Ankara'da ilk denemesini yaptığımız Öğretmenler Pazarından olumlu sonuçlar aldık. Pek yakında Zonguldak, Niğde ve Bitlis'te de pazar açacağız. Yurdun pek çok yerinden bu

İLK - SAN'da pazar emekçileri toplu sözleşmelerini kutluyorlar.

konuda gelen talepleri bir anda karşılamamız imkânsız. Belirli bir plan içerisinde pazar açma işini yaygınlaştıracamız.

— Bugünlerde üzerinde önemle durduğumuz bir konu da «ÖĞRETMEN KONUK EVİ»dir. Mülk olarak satın alacağımız bu binanın mutlaka bir toplantı salonu, yemek salonu, yeter sayıda yatağı kapsayacak otel bölümü olacaktır.

— Öte yandan Ankara Kuruluş'taki iki binamızın arsası üzerine büyük bir öğrenci yurdu yaptırmayı planlıyoruz. Bu yurttan ülkemizin her yanından Ankara'ya okumaya gelen öğretmen çocukları barınacak, bunu mutlaka gerçekleştireceğiz.

— Bolu'daki arsamız üzerine, oranın doğal su kaynağından yararlanarak kaplıcalar kuracağız.

— Sonra, müstakil bir öğretmenler hastanesi için de girişimlerimiz var. Devlet Demir Yolları hastanesi gibi, SSK hastanesi gibi ve Gülhane hastanesi gibi. Ancak bu proje sandığımızla bakanlığın üzerinde anlaşabilmeleri sonucu gerçekleştirilebilecek. Bugün, bunu pek olanaklı görmüyoruz.

● SORU : Sandığın demokratik işlevine hiç değinmediniz hocam!...

● YANIT : Değineceğim efendim. Siz sormasanız da ben değinecektim. İkiyüzbin üyesi var. 87 süreklili çalışan personeli ile sandığımız önemli bir toplumsal varlıktır. Dışediş bir demokrasi mücadelesi ile gerici ve faşist güçlerden sökülüp alınmıştır. Ülkemizde sürdürülen barış ve demokrasi mücadelesinde bize düşen her görevi yapmaya hazırız. Sandığımız her türden öğretmenin üyeliği yasal bir zorunluluktur. Fakat onun karakteri ve yönetim yapısı ilerici ve demokrattır. Bu yapı, sandığımızın ülkedeki demokrasi mücadelesine katkısını artırarak sürdürecektir.

HOLLANDA'LI EĞİTİMCİLER DERGİMİZİ ZİYARET ETTİLER

Hollanda'daki Türkiye'li Öğretmenler Birliği (HTÖB) adına bir öğretmen ve Hollanda Yerel Yönetimler adına bir sendikacı ve bir müfettişten oluşan üç kişilik ekip, dergimizi ziyaret ettiler.

Aşağıda kendileriyle yaptığımız kısa röportajı sunuyoruz :

● Soru : Türkiye, dünyanın öğretmenlere sendika hakkı tanımayan 5 ülkesinden biri. Okuyucularımızı aydınlatma açısından bize Hollanda Öğretmen Sendikası hakkında bilgi verirsiniz?

● Yanıt : Hollanda'da iki öğretmenler sendikası vardır. Hıristiyan Öğretmenler Sendikası ve Hollanda Öğretmenler Sendikası. Hollanda Öğretmenler Sendikası; komünist, ilerici, sosyal demokrat eğilimli 42.000 öğretmeni örgütlemiştir. FİSE'ye üyedir ve Avrupa'nın en güçlü öğretmen sendikalarından biridir.

● Soru : Hıristiyan Öğretmenler Sendikası'nın tutumu nedir? Sağcı mıdır?

● Yanıt : Hayır. O da ilericidir. 2000 üyedir. FİSE'ye üye değildir, Zaten çoğu kez ortak hareket ederler.

● Soru : Öğretmenlerin toplu sözleşme ve grev hakları var mıdır?

● Yanıt : Toplu sözleşme hakkı var ama, grev hakkı yoktur.

● Soru : Peki toplu sözleşmede uyuşmazlık çıktığında çözüm nasıl sağlanıyor?

● Yanıt : Hükümet konuya ciddi olarak eğilir. Öğretmenler isteklerinde haklı ise, istekleri verilir. Çoğunlukla da sorun çıkmaz. İstekleri kabul edilmezse, bir günlük iş bırakırlar. Özellikle işçi sendikalarıyla çok iyi ilişkiler içinde olan Hollanda Öğretmenler Sendikası, işçilerin de katıldığı büyük gösteriler düzenler. Yaratılan komuyu tepkisine hükümetler kulak tıkamazlar. İstekleri kabul edilir. Bu hak, salt öğretmenler için değil, tüm kamu personeli için de geçerlidir.

● Soru : Öğretmenler sempati - dayanışma grevleri yapabilirler mi?

● Yanıt : Evet, yapabilirler.

● Soru : Hollanda'da memurların ve öğretmenlerin siyasi partilere üye olabilmeleri hakları var mıdır?

● Yanıt : Vardır. Hatta bu hak yabancı öğretmenler için de geçerlidir. Yalnız yabancı öğretmenler için seçilme hakkı, Hollanda'da beş yıl oturmaya bağlanıyor.

● Soru : Bizim ülkemizde hükümetler değiştikçe, öğretmenler, memurlar ve yöneticiler değiştirilir. Hatta meslekten atılır. Hollanda'da böyle bir uygulamadan söz edilebilir mi?

● Yanıt : Kesinlikle hayır. Bu anlamda memur ve öğretmenler güvence altındadır. Hükümetler değişebilir, ama memur, değişmez. Zaten buna sendikalar, demokratik örgütler ve demokrat kamuoyu izin vermez.

● Soru : Verdiğiniz bilgilerden ve dergimize gösterdiğiniz sıcak ilgiden dolayı sizlere teşekkür ediyoruz. Dost iki ülkenin eğitimcileri olarak bize verdiğiniz bu bilgileri dergimizde yayınlatabilir miyiz?

● Yanıt : Gayet tabii... Okuyucularınıza ve Türkiye Öğretmenlerine derginiz aracılığıyla başarı dilekelerimizi lütfen iletiniz.

Teşekkür ederiz.

"BÜTÜN YEMİŞLER DALLARINIZDADIR. BEKLENEN GÜNLER, GÜZEL GÜNLERİMİZ ELLENİZDEDİR"

grevci işçilere bin selam !...

1980 yılı toplu sözleşmelerin yoğun olduğu bir yıl. Yapılacak toplu sözleşmelerden 650 bin işçi yararlanacak. Tekellerin açlığa mahkum etmek istedikleri işçilerin sendikalarıyla yapılmak istenen toplu sözleşme görüşmeleri çoğu kez anlaşmazlıkla son buluyor. Bu nedenle metalurji, tekstil, cam ve diğer işkollarında grevler birbirini ardı-sıra yaygınlaşıyor. Şu anda, T. MADEN-İŞ Sendikasının 62 işyerinde 26 bin, TEKSTİL Sendikasının 41 işyerinde 16 bin işçinin katıldığı grevleri yürüttüğünü görüyoruz. Profilo, Arçelik, İzsal, MAN, Pancar Motor, Çelik Montaj, Haymak, Sungurlar... işçileri şanlı mücadele tarihle-

rine yeni sayfalar ekliyorlar.

GREV, işçilerin toplu olarak iş bırakmasıdır. Grev süresince doğal ki, üretim yapılmaz. Üretim yapılmaması demek, sömürü ve kar mekanizmasının durması demektir. Grevin çeşitli amaçları vardır. Tekellerin ekonomik baskıları sonucu ortaya çıkan hayat pahalılığına karşı yaşam koşullarının düzeltilmesi amacıyla ekonomik grevler yapılır. Halka karşı olan gerici baskı yasalarına karşı demokrasinin sınırlarının korunması ve genişletilmesi için de politik grevler yapılır. 16 Eylül DGM grevi gibi. Şimdi tanık olduğumuz bu grevlerin amaçlarını, işçi sendikalarının yayın organla-

rında nasıl açıkladıklarına bakalım. Özetle şöyle diyorlar:

— Ücret ve diğer ödemelerin artan hayat pahalılığına karşı artırılması.

— İşten çıkarmalara son verilmesi, iş güvenliğinin sağlanması.

— Çalışma sürelerinin kısaltılması,

— Eğitim, sağlık, beslenme dinlenme, konut, elektrik, su, servis otosu... gibi toplumsal gereksinmelerin karşılanması.

İşverenler ise tamamen ekonomik olan bu istemleri, yayın organlarında ve demeçlerinde «işçiler, politik ve ideolojik amaçlarla grev yapıyorlar.» diyerek, kamuoyunun gözünden kaçırmak istiyorlar. Böylece, dayanılmaz hayat pahalılığı, zamlar ve işsizliğin asıl kaynağı olan kendilerini ve kendi düzenlerini aklama, satın alma gücünü bizim gibi sürekli yitiren işçileri suçlu gösterme ve yalıtılmayı amaçlıyorlar.

Sıkıyönetimci - Amerikancı - Holdingci Demirel İktidarı, işçi ve memur ücretlerinin don-

durulmasını planlıyor. IMF, OECD, Dünya Bankası gibi Uluslararası kuruluşlardan aldıkları emirlerle hareket ediyor.

Bir burjuva gazetesi bile, 4.4. 1980 tarihli sayısında bu gerçekleri açıklamaktan çekinmiyor. Gölge Başbakan, MESS eski başkanı Turgut Özal, pişmiş tavuğu emanet aldı. Ayrıca, Toplu sözleşme Koordinasyon Kurulu» adında, grevlere müdahale edebilmek için bir komisyon kuruldu.

Sıkıyönetimler de işçi sendikalarını basıp kapatırken, sendika liderlerini tutukluyor. «Bu işyerinde grev var» pankartından başka yazı bulundurmuyacaksınız, grevleri ziyaret edenlerin sayısı 20'yi aşmıyor. yollu açıklamalar yapıyor.

Ama bu engellemelere karşı,

işçi sınıfı yalnız değildir. Köylüler, eenaflar ve sanatkarlar, memurlar, teknik elemanlar, sağlık emekçileri, öğrenciler, «yolumuz işçi sınıfının savaş yoludur» diyen dostları vardır. 1978 MESS grevleri, işçi sınıfıyla dayanışmanın en canlı örneklerinden biridir. Uluslar arası sendikalar da dahil olmak üzere, MESS'e karşı, metalurji işçilerine her ilericisi, devrimci kuruluş ve kişiler maddi ve manevi desteklerini esirgemediler. İstanbul öğretmenlerinin özverisini, Fransız basını şöyle yazdı: «...Bir yandan faşistler tarafından bombalanan lokallerini onarıyorlar, bir yandan da grevci işçilerle omuz omuza savaşıyorlar.»

Talip Öztürk'lerin, Alptekin Kordag'ların anısından örnek olarak işçi sınıfımızla dayanışmamızı sürdüreceğiz. Çünkü:

— Ülkemizin bağımsızlığı, demokratik hak ve özgürlüklerin korunması ve geliştirilmesi için,

— Grevli ve toplu sözleşme-

li sendikal haklarımızın alınması, mesleki ve kişisel onurumuzun korunması için, en güçlü ve sadık dostumuz işçi sınıfıdır.

Sınıfsal çıkarlarımız çakıştığı için, ortak düşmanımız olan tekelci sermayeye karşı en güçlü, en savaşkan en doğrudan çelişkisi olan, onlara en büyük darbeler indiren, mücadelemizin önündeki engelleri temizleyen işçi sınıfıdır. Bu yüzden, burjuvazi tarafından, sürekli bir işçi sınıfı düşmanlığı kampanyası sürdürülmüş, niyetleri ve nedenleri ne olursa olsun, öğretmenler de buna alet edilmek istenmiştir. Biz, bu türden girişimlere karşı savaşa hazırız. İşçi sınıfımızı maddi ve moral dayanışmamızı göstereceğiz. Grev ziyaretleri, para, yiyecek, teller çekme gibi her türlü özveride bulunup, dostlarımızı savaş alanlarında yalnız koymayacağız. Grevci işçilerin utkusu, bizim utkumuzdur.

Haydi grevci işçilerle dayanışmaya.

RÖPORTAJ

"KAVGANIZ KAVGAMIZDIR."

MADEN-İŞ 14. Bölge Organizatörü Mehmet Baştağ

Soru : Greve çıkış nedenleri hakkında bilgi verir misiniz?

Yanıt : Birbirini izliyen devalüasyonlar. % 500'e varan zamlar karşısında, satın alma gücümüzü yitirdik. Emegimizi satarak geçimimizi sağlıyoruz. MESS, 1978 yılındaki kazanmış olduğumuz haklarımıza saldırıyor. 6 maaş alan işyerlerini 5 maaşa düşürmek, 46.30 saate düşürülen çalışma süresini 48 saate çıkarmak, 45 güne çıkarılan kıdem tazminatını 30 güne düşürmek istiyor. Bu durum karşısında bize greve çıkmaktan başka çare kalmamıştı. Ayrıca, ortalama 4115 işçi çalışan bir işyerinde her 36 dakikada bir işçi ölüyor. İş koşullarımızın düzeltilmesini istemek de doğal hakkımızdır.

Soru : Sizin grevlerin ideolojik olduğu söyleniyor. Siz ne diyorsunuz?

Yanıt : Evimize ekmek istemek, meyveyi manavda, sütü şişede, eti kasapta görmekten kurtulmak, iş cinayetlerine dur demek ideolojik midir?

Soru : Grevlerinizin Öğretmenlere yararları olur mu?

Yanıt : Burjuvaziye karşı yürütülen mücadele bir bütündür. Öğretmen hareketi de bunun bir parçasıdır. Bizim tekelci sermayeyi sarsmamız, sizin haklarınızı alabilmeniz açısından geniş olanaklar yaratır.

Soru : Bizden istekleriniz var mı?

Yanıt : MESS'in elinde milyarlarca parası, kiralık kalenleri, radyo ve televizyonu var. Bizim de üretim silahımız ve müttefiklerimiz var. Bu açıdan, bizim haklılığımızı halka anlatarak, MESS'in propagandalarını kırmamıza yardım edin. Bizleri ziyaret edin. Moral verin.

İZMİR'DEN HABERLER

İzmir'de demokratik kuruluşlar, 13 Nisan 1980 günü, 35 gündür MESS'e karşı direnen Ege Endüstri Anonim Şirketindeki Maden-İş'li işçileri grev boylarında ziyaret ettiler. Bu ziyaret, BD'cı öğretmenlerden, ilerici gençlikten, ilerici kadın ve teknik elemanlardan oluşan yığınsal bir katılımı gerçekleştirildi. Halayların çekilip türkülerin okunduğu ziyaret alanı bir anda miting alanına dönüştü. Oradaki insanların savaşım ve dayanışma azmi bilendi.

BD'cı öğretmenler, yığınsal olarak katıldıkları grev ziyaret alanına, «Yaşasın öğretmen - işçi dayanışması, Yolumuz işçi sınıfının Yolumdur, TÖB-DER Yaşıyor ve Savaşıyor, Yaşasın Maden-İş Yaşasın DISK» belgilerini atarak girdiler. İşçi ve demokratik kuruluşlarca uzun süre alkışlanan öğretmenler, ellerindeki «haklı direnişinizin yanındayız - Töb-Der'li öğretmenler» imzalı büyük bir flamayı fabrika önüne astılar

Grev ziyaret alanında görülmeye değer bir coşku ve kararlılık vardı. Demokratik örgüt temsilcilerinin konuşmalarının yanısıra öğretmenlerden de bir temsilci konuştu. Öğretmen temsilcisi, «MESS'e karşı direnen, Tekstil işverenlerine karşı direnen işçi sınıfımızın savaşlarında sonuna dek yanındayız. Okul okul, ev ev mahalle mahalle bu savaşta, dayanışmamızı göstereceğiz.» dedi.

Grev süresince sık sık «Çarklar durdu elimizde MESS dize gelecek önümüzde, Yığınsal Direniş Güç eylem birliği, Faşizme Geçit Yok» gibi belgileri atıldı.

Öğretmenler bu ziyaretten büyük moral kazanarak döndüler.

İzmir'li Öğretmenlerin grev ziyareti

Öte taraftan BD'cı öğretmenler, 17 nisan geleneğini yaşattıklarını semtlerde yaptıkları afişleme ve pullamalarla kanıtladılar. Hemen hemen bütün semtlerde öğretmenler, «öğretmenler, 17 nisan geleneğini yaşıyorlar, Töb-Der Açılsın, Yaşasın Demokratik eğitim kavgamız, İrkçi-Şoven eğitime son, öğretmenler susturulamaz» afişlemesini yaptılar.

Ayrıca bir bildiri de çıkaran BD'cı öğretmenler, bildirimlerinde «Köy enstitülerinin 40. kuruluş yıldönümünü Töb-Der'in kapatıldığı, Sıkıyönetimin sertleştirildiği, faşist zorbalığın azgınlığı bir dönemde kutluyoruz.» dediler ve «17 Nisan geleneğini yaşatan demokratik öğretmen hareketi, bir yandan açığa alınan sürülen, kıyılan öğretmenlerle dayanışmasını yük seltirken, öte yandan da işçi sınıfımızın hazırlandığı genel grevlere, ulusal düzeydeki direnişlere hazırlanıyor.» demişlerdir.

trakya öğretmenleri grevci

20 Nisan günü Trakya'nın çeşitli yörelerinden gelmiş çok sayıda ilerici - yurtsever öğretmen Edirne'de grevde bulunan Kartaltepe mensucat ve Eltor işçilerini ziyaret ederek, dayanışmalarını gösterdiler.

Dayanışma ziyaretinde işçiler adına yapılan konuşma da, grevlerin nedenleri anlatıldı ve «ileri demokratik bir

Türkiye yolunda Talip Öz-türkleri Mehmet Çakmakları, Alptekin Kordagları, nice nice yılmaz savaşçılarını şehit veren demokratik öğretmen hareketine Maden-İş'

DIYARBAKIR DAN HABERLER

DIYARBAKIR'DA ÖĞRETMENLER NATO'YU PROTESTO ETTİ

Diyarbakır öğretmenleri Milli Eğitim Müdürlüğünün önünde yığinsal bir biçimde NATO'yu protesto etmişlerdir. Öğretmenler, NATO ambleminin uçlarına Crucise füzeleri yerleştirilerek gamalı haça benzetilmiş ve füzelerden birinin Türkiye topraklarına saplandığını gösteren bir flamayı Milli Eğitim Müdürlüğünün önüne asmışlardır. «NATO'ya hayır! Birlik Dayanışma» imzalı pankart uzun süre asılı kalmış ve halk tarafından ilgiyle izlenmiştir. Öğretmenler aynı anda NATO'yu kınayan yüzlerce pul atmışlardır. Pullarda «Topraklarımız üslere değil, köylüye verilsin —1 tank 10 okuldur— Silahlanma yarışına son» gibi belgelerin yazılı olduğu görülmüştür.

DIYARBAKIR MERKEZ YETİŞTİRME YURDUNDA DİRENİŞ

9 ile 17 yaş arasındaki kimsesiz çocukların kaldığı Diyarbakır Merkez Yurdundaki öğrenciler kötü beslenme, bakımsızlık ve ilgisizliği protesto etmek için direnişe geçtiler. Ertesi gün kalabalık bir öğrenci gurubu, ilgisizlik ve baskıları protesto için Bağlar karakoluna kadar yürüdü. Yürüyüş sırasında Merkez Yetiştirme Yurdu öğrencilerinin «Vali istifa! Açız, ekmek istiyoruz» diye haykırdıkları görüldü.

DIYARBAKIR ÖĞRETMENLERİNİN GREVCİLERLE DAYANIŞMASI I

Diyarbakır'da Urfa yolu üzerinde kurulu olan Çukurova A.Ş. bağlı işyerinde T. Maden -İş tarafından sürdürülen grevi öğretmenler ziyaret ettiler. Evlerinden topladıkları çay, bulgur, fasulye ve sigaraları grevci işçilere sunan öğ-

retmenler haklı savaşımlarında sonuna kadar yiğit metalurji işçilerinin yanlarında olduklarını belirttiler

DIYARBAKIR TÖB-DER ŞUBE LOKALI TAHRİP EDİLDİ

Diyarbakır TÖB-DER şube lokali 6 Martta gece geç saatlerde kapısı kırılarak tahrip edildi. Bu faşist tahribat sonucu, şubedeki bütün araçlar, sandalye, masa, dolap vb. eşyalar kırılarak yerlere savruldu. Diyarbakır'da, ilrici öğretmenlerin karşısına çıkamayan, karanlık faşist güçlerin bu sinsî saldırısı Diyarbakır öğretmenlerinin bilincini bilemiş, demokrasi savaşımındaki kararlılıklarını sarsmamıştır.

Öte yandan 12 Mart yarı-faşist döneminin yığinsal protestosu yurdun dört bir yanında olduğu gibi Diyarbakır'da da görkemli oldu. Diyarbakır'ın tüm ilk, orta ve yüksek okullarında öğretmenler derslere girmediler, halk çocuklarını okullara göndermedi. 12 Mart gecesi ise Diyarbakır ve Lice'de meşaleli gece yürüyüşleri düzenlendi.

İŞÇİLERLE DAYANIŞMA İÇİNDE

ten, 'Tekstil'den selam olsun» dediler. Öğretmenler adına yapılan konuşmada ise «ekmek ve onur kavgası veren işçi sınıfımıza biz öğretmenler her koşulda maddi ve moral desteği vereceğiz. Onurunuz onurumuz, kavganız kavgamız ve utkunuz utkumuzdur.» dediler. Konuşmalar işçi sınıfımızın savaş belgeleriyle kesildi. İşçi sınıfının bu

yük ozanı Nazım Hikmet'ten şiirler okundu ve marşlar söylendi.

dayanışma ziyareti omuz omuza çekilen halaylarla sona erdi.

FAŞİST TERÖRÜN KURBANI

Son bir yıl içinde ülkemizin çeşitli kentlerinde 82 öğretmen arkadaşımız öldürülmüştür. Bunlardan 21'i İstanbuldandır. Talip Öztürk, Mehmet Çakmak, Alptekin Kordağ, Celal Erdoğan, Celal Çelik, Nabi Aksoy, Ahmet Kılıç, Taccettin Şentürk, Ömer Parıldar vb. bu 82 arkadaşımızın ilk akla gelenleridir.

Seksen iki üyesinin bir yıl içinde öldürüldüğü TÖB-DER genel merkezinin, açık olduğu sürede içinde, gösterdiği tepki örgütlü öğretmen hareketi açısından utanç vericidir. Yüz binlerce üyesi olan bir örgütün, öldürülen bunca üyesi arkasından bırakınız yığınsal çıkışları, demec bile vermemesi örgütümüzün içinde bulunduğu durumu yansıtmaya açısından ilgi çekicidir. Örgütümüz TÖB-DER ancak bir üyesinin, Bursa mitingi sırasında öldürülen üyesinin, ardından bir günlük yas ilan etmiştir. Örgütlenme eksiği ve zamansızlığı nedeniyle bu eylem de başarıya ulaşmamıştır tam anlamıyla. Töb-Der genel merkezi iç çekişmelerle değerli zamanını yitirmiş ve

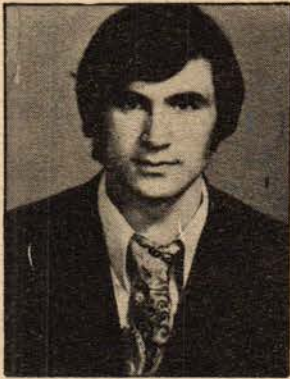
dışa dönük savaşımı atlamıştır. Üyelerinin hesabını sormada, üyelerini bu faşist terörden korumada sınıfta kalmıştır.

TÖB-DER'in durumu bu iken, ilerici basın tavrı da dikkat çekicidir. Yalnız POLİTİKA gazetesi faşist terör kurbanı öğretmenlere sahip çıkmış, cenaze töreni ve ölüm ilanlarını sansürsüz yayınlamıştır. Cumhuriyet, Milliyet gibi ilerici olarak bilinen gazeteler kendilerine yapılan baskıyı ileri sürerek ilanları bile kabul etmemişler, değiştirmişler ya da astronomik rakkamlarla kısıtlamışlardır. Bu tavırları yüzünden bu iki gazete, öğretmen kesimindeki okuyucu kitlesini büyük ölçüde yitirmiştir.

TÖB-DER genel merkezli cenaze törenlerine celenk bile göndermezken ölenlerin aileleriyle kesinlikle ilgilenmemiştir. Bunun en somut örnekleri İstanbul'da yaşanmıştır. İstanbul bölge temsilcisi son iki ayda öldürülen öğretmenlerin cenazelerine gelmek, onların ailelerine yardım etmek şöyle dursun isimlerini bile bilmemekte-

KARADENİZ'DE FAŞİST TERÖR KOL GEZİYOR

İşbirlikçi burjuvazi Karadeniz'de yeni Kahramanmaraşlar yaratma peşinde koşuyor. Samsun ve Giresun'da birbirini izleyen faşist cinayetler ve polis operasyonlarından sonra, şimdi de Trabzon yöresinde terör kol geziyor.

**YUSUF KUKUL
AĞIR YARALANDI**

Öğretmen arkadaşlarımız Yusuf Kukul, Kamber Durna, Osman Kukul ve Muammer Kakıl 15 mart gecesi, saat 23.00'de evlerine giderlerken, Be-

şikdüzü Öğretmen Lisesi'nin bahçesinde bazı faşist polislerin kurşun yağmuruna tutuldular. Öğretmenlere pusu kurran polis ve bekçilerin başında polis memuru Vahap Taşçı bulunuyordu. Dört öğretmen ölümden kılıpayı kurtuldular.

Olaydan sonra, Vahap taşçı ortadan kayboldu. Saldırıya uğrayan öğretmenlerden ağır yaralı Yusuf Kukul, Trabzon Nümune Hastahanesine kaldırılırken, diğerleri polis tarafından gözaltına alındı. Daha sonra, Tutuklu öğretmenler, Beşikdüzü halkının tepkisi karşısında serbest bırakıldı. Yusuf Kukul'un ağır yaralı o-

larak hastahaneye kaldırıldığını öğrenen Beşikdüzü ve çevresindeki ilerici öğretmenler,

devrimciler akın akın ziyaretine koştular, binlerle hastaneyi doldurdular. Bu canlı dayanışma faşist saldırganların gözünü korkuturken, savaşkan arkadaşımız Yusuf Kukul «faşist kurşunuyla kolay kolay can vermeye hakkımız yok. Önümüzde daha çok görevlerimiz var.» diyordu. Tüm öğretmen, arkadaşlar adına Yusuf Kukul'a geçmiş olsun diyor, dayanışma selamlarımızı iletiyor ve eskisi gibi dimdik ayağa kalkmasını diliyoruz.

ÖĞRETMENLER

dir. Kendisine bu durum hatırlatıldığında, tüzük gereği yardım yapılması gereği vurgulandığında

«kanıtlayın TÖB-DER üyesi olduğunuzu genel merkeze iletelim, uygun görülürse tüzük gereği olan ölüm yardımını yapayım» diyor. İşte TÖB-DER'in İstanbul temsilcisi, işte TÖB-DER genel merkezinin üyeleriyle dayanışması. Üyelerinden, başları her sıkıştığında dayanışma aidatı toplayan, propagandasını yapan genel merkez, üyesinin ölümüne bile sahip çıkmamıştır. Bölge temsilcisinin genel merkeze ilettiği bir tek TÖB-DER üyesi yok. Ölenler tüzüksel haklarını bile kullanamamışlardır.

Bugüne değin öldürülen öğretmenlerin hiç birisinin katili yakalanmadı. Üzerine bile düşülmedi bu konunun. Son bir yılda öldürülen seksen iki arkadaşımızın katili aramızda elini kolunu sallaya sallaya dolaşiyor... Yeni kurbanlar arıyor.

DEVİRİMCİ GENÇ KAHRAMAN EZBER'İN TRABZONDAKİ CENAZESİNE ONBİNLER KATILDI

Trabzon ilerici öğretmenlerinden Mehmet Ezber'in oğlu, Kahraman Ezber, 21 Mart günü iki faşistin pususunda altı kurşunla öldürüldü. Kahraman Ezber öldürülürken, biraz ilerde polis ekip otosu bulunuyordu. Buna rağmen kaatiller kaçmayı başardılar.

Trabzon'da, Maocular dışındaki en geniş birliğin kararlı bir savunucusu olan Kahraman Ezber'in cenazesine Ordu, Rize, Artvin, Trabzon yöresinin tüm öğretmenleri yığinsal olarak katıldı. Tören 20 binlik yığinsal bir gösteriye dönüştü.

Hey geride kalan, namuslu, demokrat, ilerici öğretmenler! Çocuklarımız öksüz kalmamalı, ölenler yeter diyorsanız, herkese yaşam hakkı diyorsanız başınızı kaldırın ve faşist saldırganlara karşı dikilin. Bugün sinen, yığınlağa kapılanların, yığıtçe direnmeyenlerin yarın söyleyecek sözü olmayacaktır. Hitler Almanyasını, Musolini İtalyasını, Franko İspanyasını, Pinoşe Silisini hatırlınızdan çıkarmayın. Korkunun ölümüne favdası yok.

Öğretmenler olarak bir başka görevimiz de ölenlerin aileleriyle dayanışmayı yükseltmektir. Onlara maddi ve manevi her türlü dayanışmamızı sunmalıyız. Çünkü onlar, daha güzel, daha yaşanabilir bir dünya kurma savaşımında bizim adımıza hayatlarını yitirdiler. Geride bıraktıklarını bizlere emanet ettiler. Onların bıraktıkları bayrağı yükseltme, onların geride bıraktıklarına bakmak bizim sınıfsal ve insanlık görevimizdir. Bu görevi yerine getirmeliyiz.

öğretmen HALİT ERTAŞ katledildi

8 Nisan 1980 Salı günü Türkiye'de demokratik öğretmen hareketinin inançlı savunucusu Malatya Gazi İlkokulu Müdürü, 32 yıllık öğretmen Halit Ertaş okulundan çıktıktan sonra evinin önünde eli kanlı faşistlerce şehit edildi.

Cenazesi öğretmen arka-

daşlarıyla memleketi olan Ağrı ilçesinin Sarıca köyünde toprağa verildi.

Gerici, Faşist güçler Türkiye'deki ve Malatya'daki demokratik öğretmen hareketini durduramayacaktır.

Halit Hoca'nın hesabı sorulacak, anısı yaşatılacaktır.

Halit Ertaş okul müdürü olarak bir 23 Nisan Töreninde öğrencilerinin önünde yürüyor.

BASKILAR SÖKMEMEYECİK!

İpsala Koyunyeri öğretmeni Mustafa Özyılmaz 26.3.1980 günü evinden çıktığında uçurtma uçuran bir çocuğun uçurtmasının, kendisine ait çamaşır ipine dolaştığını görür, uçurtmayı çamaşır ipinden kurtarır, uçurtmanın uçmasına yardım eder. Tabii ki, M. Özyılmaz uçurtmanın rengine ve şekline dikkat etmez, bunun da bir şikayet konusu olacağını bilemezdi.

Ama birgün köye jandarma gelir ve orak-çekiçli uçurtma uçurttuğu iddiasıyla hakkında dava açıldığını M. Özyılmaz'a bildirir. Birlikte karakola giderler.

Mustafa öğretmenin bu da vadan yargılanması sürmektedir.

SIYASET YAPMA SUÇU

Edirne'nin Enez ilçesinde, aralarında ilköğretim müdürü Mehmet Karakurt'un da bulunduğu 10 öğretmen hak-

kinda;

222 sayılı eğitim - öğretim kanununu ihlal ettikleri,

Siyasetle uğraştıkları,

Siyasi görüşlerine göre öğrenci velilerine farklı muamele yaptıkları iddiası ile soruşturma açılmıştır

Haklarında soruşturma açılan öğretmenler, bu durumun öğretmenler üzerinde uygulanan baskı ve yıldırma taktığının bir parçası olduğunu, ancak bu ve buna benzer uygulamaların kendilerini yıldırılmayacağını, tersine savaşım güçlerini bileyeceğini söylemişlerdir

TALİP ÖZTÜRK'E

SAHİP ÇIKAN

KÖYLÜLERE BASKI

YAPILIYOR

Türkiye genelinde yoğunlaşan baskılar Enez ilçesinde de kendini somut olarak göstermektedir. Bunun son örneği ilçe kaymakamı tarafın-

dan sergilenmiştir.

Kaymakam ilçe kale bekçisini yanına alarak, köylerde silah araması adı altında köylülere baskı uygulamaktadır.

Hasköy, Büyükevren, Küçükkevren gibi ilerici yapıya sahip köylerde 29.3.1980 günü gecesi yapılan aramalarda ilerici resimler, dergiler, kitaplar yakılmıştır.

Köy kahvelerinde bulunan Talip ÖZTÜRK arkadaşımızın posteri yakılmıştır.

Kaymakam bu işi yaparken de «Bu adamı tanıyorum.» «Siz de tanıyor musunuz?» «Bu yayınların kimler tarafından dağıtıldığını öğreneceğim.» gibi tehditler savurmuştur.

Bu yayınların kimler tarafından dağıtıldığını öğrenmek için de, asıl görevi kale bekçiliği olan kişiyi kullanmaktadır.

BEŞİKDÜZÜ 8 MART MİTİNGİ

8 Mart günü Beşikdüzü yöresindeki Birlik Dayanışma ve TSİP örgütlerinin öncülüğünde «faşist baskıları, zamları, öğretmen kıyımını protesto miting ve yürüyüşü» düzenlendi. Yörede iki kez böylesi bir yiğinsallıkla gerçekleştirilecek öğretmen eylemi, tüm demokrasi güçleri için ileri bir adım oldu. Eylemin temel belgelerinden biri de «ALPTEKİN'LER ÖLMEZ!» belgisiydi. Çünkü 29 Şubat günü İstanbul'da faşistler tarafından şehit edilen işçi sınıfının sa- vaşeri, öğretmen Alptekin Kordağ bu yörenin yetiştirdiği önder savaşçılardan biriydi. Eyleme Alptekin'in İstanbul'daki cenaze töreninde bulunan en yakın savaş arkadaşları ve akrabaları da katıldı. Büyük boy Alptekin Kordağ bez resmi eylemin en önünde taşındı. Beşikdüzü yöresinin devrimcileri, yiğit hemşehrileri ve sa-

vaş arkadaşları ALPTEKİN KORDAĞ'ı coşkuyla andılar, taşıdığı bayrağı yere düşürmeyeceklerine and içtiler.

Söke'de "Nato'ya Hayır" mitingi yapıldı

Söke'de 5 Nisan 1980 Cumartesi günü «Nato'ya Hayır Yürüyüş ve Mitingi» yapıldı. İlerici yurtsever, devrimci, barışsever kitle yürüyüş ve mitingde sık sık «NATO'ya Hayır!, Nato'ya Üs Değil. Köylüye Toprak!, Üslere elkonsun Amerika defolsun, Ulusal Bağımsızlık için ileri, ölüm füzelerine hayır, ikili kölelik anlaşmaları yırtılsın, Kahrolsun Amerikan Emperyalizmi, Faşizme Geçit Yok, Birleş Ulusal Demokratik Cephe» gibi belgilerin yanısıra «TÖB-DER açılınsın, Kıyımlara sürgünlere son!» gibi belgiler de haykırıldı.

Yürüyüş ve Mitinge Maden-İs'li, Tekstil'li, Devrimci Toprak-İş'li işçiler, TÖB-DER'li öğretmenler, köylüler, HALK-KOOP'ta örgütlenmiş emekçiler, ilerici kadınlar, ilerici gençler katıldı

Yürüyüş boyunca ülkemizdeki faşizm tehlikesinin ana kaynağının Emperyalizme bağımlılık, tekeller ve NATO olduğu sürekli vurgulanıyordu. NATO'nun bir saldırganlık örgütü olduğu anlatıldı.

İstasyon Meydanında Mitingin anlamını ve önemini anlatan bir konuşma yapıldı. NATO'ya girmek için, Amerikan Emperyalizmi adına KORE'de ölenler ve Ulusal Bağımsızlık

savaşımında doğuşarak şehit olanlar için saygı duruşundan sonra devrim andı içilerek miting son buldu.

Miting öncesinde Kaymakam ilçedeki Okul Müdürlüklerine birer genelge göndererek öğretmen ve öğrencilerin mitingeye yığınsal katılımı engellemek istedi. Yürüyüşün başlayacağı alana girişte kolluk kuvvetlerince kimlik kontrolü yapılarak yanında kimliği olmayanlar karakola götürüldü. Sıkıyönetimsiz sıkıyönetim uygulanarak mitingin yığınsallığı önlenmek istendi. Ancak savaşkan bir geleneğe sahip olan Söke'li ilericiler bütün bu provakatif davranışlara, provakasyona gelmemekle, maceraya düşmemekle gerekli yanıtı verdiler.

Balıkesir, Bandırma mitingleri

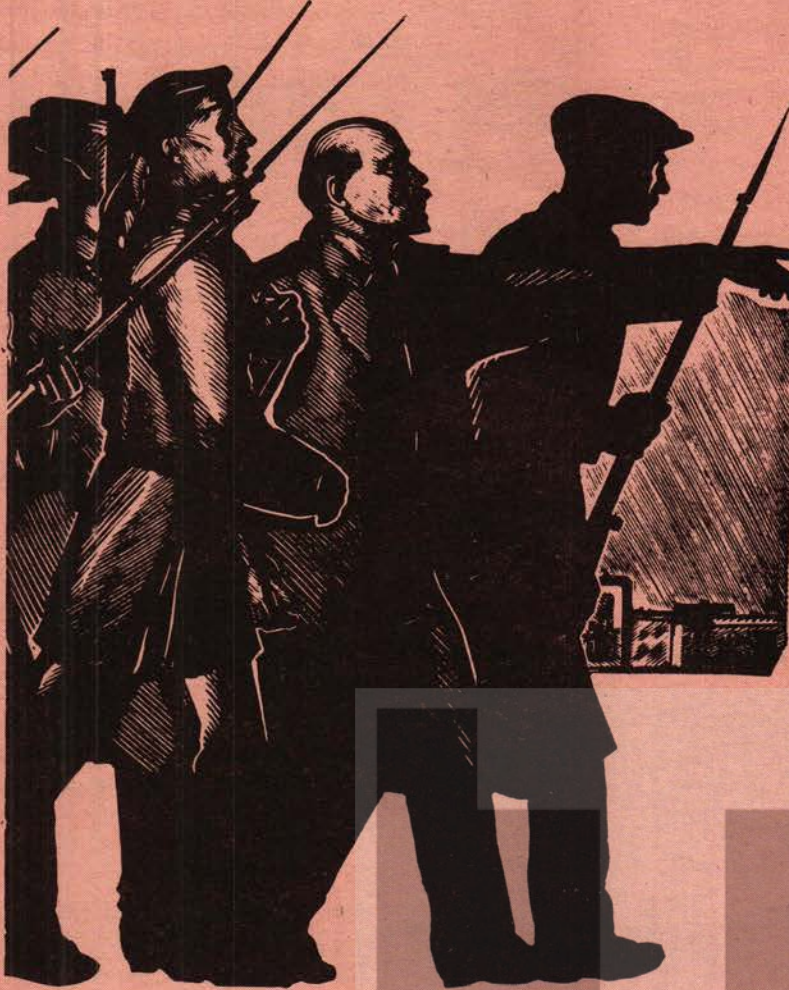
23 Şubat 1980 — Bandırma «Pahalılığı, işsizliği, baskı yasalarını, kıyım ve sürgünler protesto» mitingi.

1 Mart 1980 Balıkesir «Pahalılığı, işsizliği, baskı yasalarını, kıyım ve sürgünleri protesto» mitingi.

LENİN 110 YAŞINDA

Marks'tan günümüze kadarki dev değişmeler sürecin de marksizmin olduğu yerde saydığı, Leninizmin yeni aşamalara yükselmesinin sözkonusu olmadığını söyleyen «Avrupa Komünistlerinin» insan hakları adına sosyalist ülkelere karşı yaptıkları iftiralar, Afganistan devrimiyle birlikte ulusal kurtuluş hareketlerini karalama, yozlaştırma çabaları, kapitalizmin nitelik değiştirdiği, proletaryanın yeni bir sınıfa dönüştüğü, burjuva diktatörlüğünün demokrasi olduğu ve Maoçuluğun bilinen savları vb tüm gertci saldırılar, Leninci öğretinin doğruluğuna hiçbir şekilde gölge düşürmemistir.

Leninizm oportünizmle savaş içinde çelikleşti. Bugün de öyle geliyor, yaşıyor, savaşıyor. Çünkü o gerçektir.

Lenin'in, emperyalizm, sosyalist devrim, proletarya diktatörlüğü, yeni türden parti, demokrasi ve sosyalizm, ulusal ve sosyal kurtuluş savaşı işçi sınıfının bağlaşıkları, sosyalist ülkelerin savunulması, sosyalizm kuruculuğu öğretileri, bugünde tüm ülkelerin devrimcilerinin eliinde biricik ideolojik, teorik ve metodolojik silahtır.

Türkiye demokratik öğretmen hareketi bu silahı, işçi sınıfının Leninci politik örgütünün öncülüğünde, elinden düşürmüyor. Leninci ülkelerden en küçük ödün vermeden pratikte savaşıyor ve Lenin'i yaşatıyor.

Tüm dünya ülkelerinde olduğu gibi, ülkemizde de işçi sınıfı, emekçiler, öğretmenler, gençler, çağımızın en büyük devrimcisi, en büyük enternasyonalisti, dev düşünürü, yeni türden partinin kurucusu, Büyük Ekim Sosyalist devriminin, ilk sosyalist devletin uluslararası işçi hareketinin büyük önderi Vladimir İlyiç Lenin'in 110. doğum yılını coşkuyla kutladılar.

Leninizm, kapitalizmden sosyalizme geçiş çağının, çağımızın marksizmdir.

Burjuva ideologları ve revizyonistler Leninizmin eskidiğini öne sürüyorlar. Onlar Dünya çapındaki derin

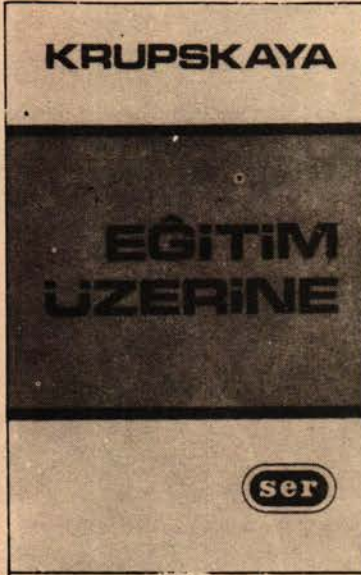
değişikliklerin Leninizmin ut kusuyla ortaya çıkan sonuçlar olduğunu unutuyorlar. Bu derin değişikliklerin, reel sosyalizmin gelişmesinde, barış içinde yanyana yaşama ilkelerinin yaşama geçmesinde, savaşı toplumların yaşamından silme olanaklarının doğmasında, ulusal kurtuluş hareketlerinin yeni bir aşamaya yükselmesinde, kapitalizmin genel bunalımının derinleşmesinde, işçi hareketinin rolünün olağanüstü artmasında somutlandığını görmiyorlar. Bu sözde yenilikçiler «Marks'a dönme» adı altında, Marks'ı çağımızın en büyük yenilikçisi Lenin'e karşı çıkarmaya çalışıyorlar.

NE OKUYALIM?

NE OKUTALIM?

EĞİTİM ÜZERİNE/
N. K. Krupskaya
Ser Yayınevi, 288 sayfa,
150 Lira

Gözlem Yayınları'ndar sonra, eğitim alanındaki yayın boşluğunu doldurma, bu alana katkıda bulunma yolunda bilinçli bir yayın politikası izleyen sayılı yayınevlerinden biri de Ser Yayınevi. Son yıllarda yayınladığı kitaplar, Ser Yayınevi'nin bu konuda ısrarlı olduğunu gösteriyor.

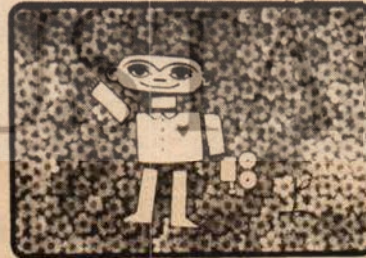
Bu kitaplardan biri de Krupskaya'nın «Eğitim Üzerine» adlı kitabı. Lenin'in hayat ve kavga arkadaşı Krupskaya, bilindiği gibi devrimden önce öğretmenlik yapmış, devrimden sonra da halkın eğitimiyle uğraşmıştır. Kitapta özellikle devrimden sonraki çalışma alanında, okul dışı eğitim alanında, değişik yayın organlarında yayınlanmış yazılar yer alıyor. Yazılarda çocuk ve gençlik örgütlerinin sorunları, çocukların ve gençliğin eğitimi konuları ağırlık taşıyor. Konulara göre kitap şu bö-

lümlere ayrılmış: «Çocuk Örgütlerinin Etkinlikleri», «Gençlik Nasıl Örgütlenmeli», «Okul ve Politeknik Eğitim», «Kendi Kendine Eğitim.»

Bunların dışında, kitabı ilginç kılan iki bölüm daha var. Bunların birinde Krupskaya kendi hayatını, öbüründe ise Lenin'in hayatını anlatıyor. «Yaşamım» ve «Lenin Üzerine» başlıklarını taşıyan bu bölümlerde, bu birbirinden ayrı düşünülmeyen iki yol arkadaşının çocukluklarının yanında, genellikle eğitim konusuyla bağlantılı olmak üzere değişik anılarını da ilgiyle okuyorsunuz.

Çevirinin baştan savmalılığına ve hemen her sayfada eksik olmayan dizgi yanlışlarına karşın «Eğitim Üzerine», öğretmenlerin okuması gereken bir kitap. Taşındığı zenginlik, her şeye karşın bunu zorunlu kılıyor.

Tan Oral
SANSÜR

SANSÜR/Tan Oral
Gözlem Yayınları, 40 Lira
Kitaplar vardır, gürültü koparırlar. Kimileri hak eder

bu gürültüyü, kimileri hak etmez. Ama hak edenler de etmeyenler de bir zaman için herkesçe aranan, okunan kitaplar olurlar.

Kitaplar vardır, gürültüyü sonuna kadar hak etmişlerdir ama her nasılsa dikkatlerden kaçarlar. Ve kendi köşelerinde, sessiz, gösterişsiz, görevlerini yaparlar.

İşte «Sansür» bu ikinci türden, şanssız bir kitap, Aslında Türkiye çocuk edebiyatının dünya çapındaki belli başlı yapıtlarından biriyken gereğince değerlendirilmemiş, üstünde durulmamıştır.

Kitapta, adından da anlaşılacağı gibi sansür olayı işleniyor. Bu zaten kendi başına demokrasi savaşımının önemli alanlarından biri olan konu, öyle bir toplumsal boyut içinde ele alınıyor ki kitabın içeriği bir kat daha zenginleşiyor. Sonra bu içerik zenginliği, yazıyla resmin içiçe geçişi, birbirini bütünleyişi, cümle kuruluşlarındaki çocukçılık gibi biçim zenginlikleriyle yaratıcı biçimde desteklenince, ortaya ender rastlanır bir kitap çıkıyor.

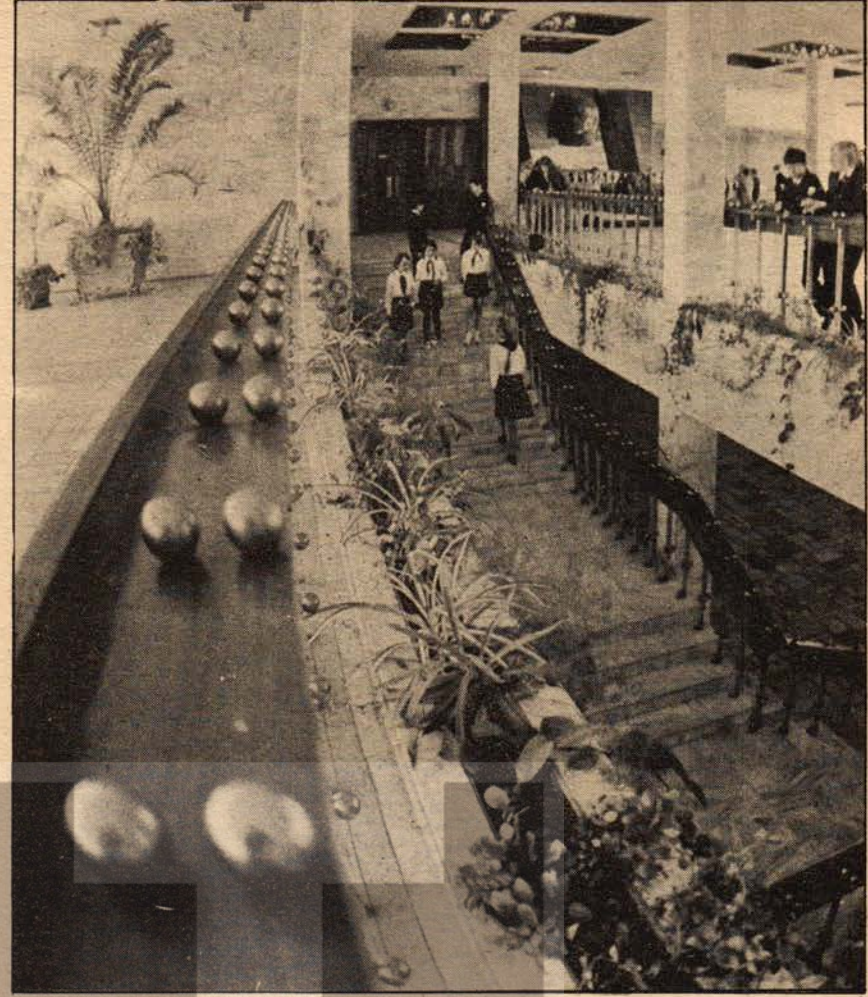
«Sansür» aslında önce çizgi film olarak yapılmış. Ve bu çizgi film, 1970'te TRT büyük ödülüyle, 1975'te Akşehir Nasreddin Hoca Kısa Film Yarışması büyük ödülünü kazanmış. Daha sonra Tan Oral, bu kendi yaptığı filmi yazıyla bütünleyerek kitap haline getirmiş.

Türkiye çocuk edebiyatının yapıtları arasındaki onurlu yerini şimdiden almış olan bu kitabı, çocuklarımızla mutlaka okutmalyız.

bir öğretmenin sovyetler birliği gezisinden notlar -2-

Moskova'da gördüğüm ilginç yerlerden biri de Piyonerler Sarayı'ydı. «Piyonerler Sarayı'na gidiyoruz» dediğinde, önce gitmeyi pek istememiştim doğrusu. Birkaç gündür hastaydım, üşütmüştüm ve yatıp dinlenmek istiyordum. Ama

şimdi gitmezsem bir daha hiç bir zaman gidemeyeceğimi düşünerek (her gün bir başka yere giidliyordu çünkü) hasta masta bindim arabaya. İyi ki

de binmişim. Çünkü gezdikten sonra anladım ki bu «saray»ı görmemek, bir eğitimci için, Mekke'ye gidip de Kâbe'yi görmeden dönmek gibi bir şey olurdu. Belki her hangi biri Piyonerler Sarayı'nı görmese de olur, ama bir eğitimcinin mutlaka görmesi gerek.

Piyonerler Sarayı çok geniş bir alanı kaplıyor. Bu alan, bize okulu gezdiren ilgilinin söylediğine göre, Kremlin'in kurulu olduğu alandan daha büyük. Çocuklar boş zamanlarında buraya gelip ilgi duydukları bir alanda kendilerini yetiştiriyorlar. Bu konuda kendilerine her türlü olanak sağlanıyor. Fotoğraftan tiyatroya, resimden sinemaya, müzikten baleye, kukladan edebiyata, spordan el işlerine kadar

her alanda uygulamalı eğitim yapılıyor. Örneğin senaryosun dan çekimine, artistinden dekoruna kadar her şeyiyle. öğrencilerin yaptığı, yarım saatlik bir film seyrettik sinema salonunda. Adı «Ya Yönetici Duyarsa». Sonra bale yapan, fotoğrafçılık öğrenen, tiyatro çalışan, kukla oynatan... çocuklar gördük.

Piyonerler Sarayı'ndan çıkarken, bir sosyalist toplumun çocuklara verdiği önemi, bir bizim verdiğimiz önemi düşündüm. Ve bir kez daha öfkelen dim.

Gezimiz boyunca iki gün de Leningrad'da kaldık. Leningrad, Moskova'ya oranla tarihin kendini daha bir ağırlıkla duyurduğu, adım başında tarihle karşı karşıya gelinen bir kent. Görülecek çok yer var. Ama zamanımız sınırlı. İki günde hepsini görmek olanaksız. Ancak bir bölümünü gez bildik bu yüzden. Kışlık sarayı, 1905 devriminde Kanlı Pazar'ın geçtiği meydanı, Rembrandt'tan Rubens'e yüzlerce tabloyu içeren Hermitaj müzesini, yazlık sarayı, Puşkin müzesini ve 1917 Büyük Ekim Devrimi'nin şanlı zırhlısı Avrora'yı. Bir de İkinci Dünya Savaşı'nda, Leningrad kuşatmasında ölen bir milyon Leningradlı'nın yattığı Peskariov mezarlığını ziyaret ettik.

Bu mezarlığın girişinde küçük bir müzecik var. Kuşatma günlerinden arta kalanların sergilendiği bir müze. Bir sürü fotoğraf, belge, ölen kom somol üyelerinin ceplerinden çıkan, kurşunla delinmiş kom somol kimlik kartları... Ve bir defter. Tanya adında küçük

bir kız çocuğunun, kuşatma sırasında tuttuğu dokuz sayfalık bir günlük. Bir ölüm günlüğü. Hiç bir şey yok günlükte, yalnızca ölüm var.

Tanya, yakınları öldükçe bu deftere işlemiş. Ve her sayfasında bir yakınının adının ve ölüm tarihinin bulunduğu bir ölüm günlüğü çıkmış ortaya. Sonunda kendisi de ölmüş Tanya'nın. Bu kardeşlerinin, annesinin, anneannesinin, amcalarının birer birer kendini bırakıp gidişlerine, ölümlerine dayanan küçük yürek, açlığa

dayanamamış.

Faşizm canavarı, Leningrad önünde durduğu 900 gün içinde nice Tanya'ları almış ama Leningrad'ı düşürememiş. Kah ramanca direnen Leningradlılar, ölümleri pahasına canavarı kovmuşlar ve tüm Sovyet halkıyla birlikte inine tıkip yok etmişler.

Doğacak olan Tanya'ların özgür, mutlu, insanca yaşamaları için.

Tüm dünya çocuklarının özgür, mutlu ve insanca yaşamaları için.

Öğretmenin Birliği • Aylık Öğretmen Gazetesi • Sahibi ve Sorumlu Yönetmen: İ. Hakkı Uyaroğlu • İdare Yeri: Alayköşkü Cad. Hacibeşir Tekke Sok. No: 2 K: 2 Cağaloğlu - İST.

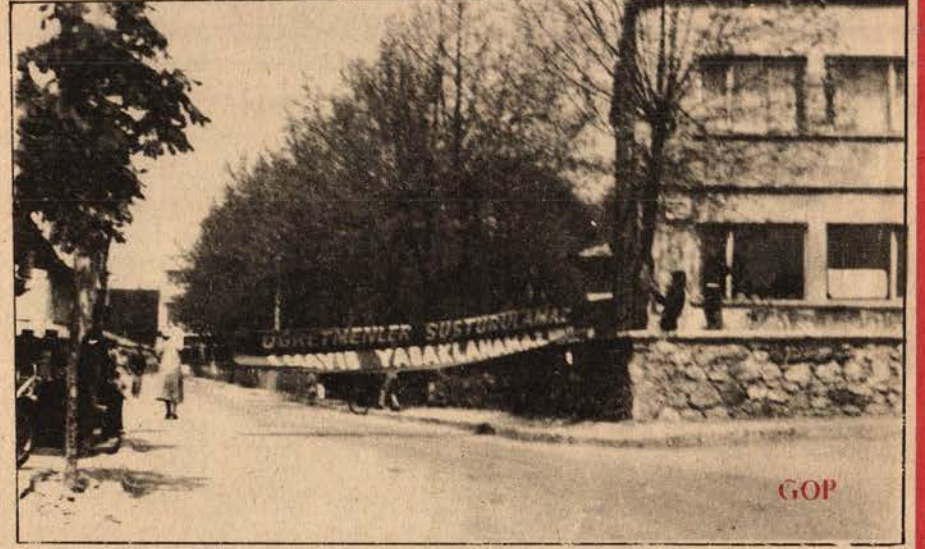
Fiyatı : 25 T.L
Dizgi : Özöl Matbaası

Baskı : MADEN-İŞ BASIMEVİ
Son Baskı Tarihi : 28.5.1980

Kadıköy

GOP

1 MAYIS 80'de ÖĞRETMENLER SAVAŞ BOYLARINDAYDI

Beykoz

Şişli

TUŞTAV